

V I E N Y B Ė

1886 DEIMANTINIAI METAI 1961

75 M. 21 N.

192 Highland Boulevard
Brooklyn 7, N. Y.

1961 M. BIRŽELIO (JUNE) 2 D.

Telefonas:
APplegate 7-7257

KAINA 15 C.

V. Noreikos nuotrauka

Dailininkas Adomas Varnas (dešinėje) įteikia Leonardui Šimučiui portretą, praeitą sekmadienį Chicagoje įvykusiame jo 50 metų visuomeninės veiklos sukakties minėjime. Greta stovi Marija Rudienė. (Daugiau nuotr. 3 ir 8 psl.)

Prezidento Kennedy pokalbiai Paryžiuje, Vienoje ir Londone

Prezidentas J. F. Kennedy, taip neseniai (prieš rinkimus) kalbėjęs, kad jis neseks Eisenhowerio pėdomis — užsienio politikos reikalus spręš diplomatiniais keliais, per Valstybes Departamentą ir Amerikos ambasadas, savo nuomonę dabar pakaitė. Šią savaitę jis išskrido į Paryžių pas prezidentą de Gaulle, pabaigoje savaitės susitiks su Chruščiovu Vienoje, o grįždamas atgal į Ameriką sustos Londone pasikalbėjimams su Anglijos premjeru MacMillan ir dalyvaus priėmime pas Karalienę Elzbietą II.

Kai JAV Prezidentas išvyksta į užsienį, kartu su juo vyksta ir "Baltieji Rūmai", Washingtone kalbama.

JAV Prezidentui pasijudinus iš Washingtono paliečiamos beveik visos įstaigos, viso apie 3 — 4 tūkstančiai as-

menų. Ir prezidentą Kennedy su žmona Jacqueline, kaip ir prez. Eisenhower praeityje, šioje kelionėje lydėjo slaptoji tarnyba, Baltųjų Rūmų personalas, Valstybės Departamento pareigūnai, ir kt.

Į Paryžių prezidentas Kennedy atskrido geg. 30 d. Jį pasitiko prezidentas de Gaulle. Visas Paryžius labai entuziastiškai ir šiltai priėmė JAV prezidentą ir jo poniją. Tuoju sekė pasikalbėjimai ir priėmimai, kurių metu mūsų prezidentas su žmona sutiko tūkstančius žmonių. Pasitarimuose su prez. de Gaulle svarbiausias klausimas buvo Vak. Berlynas, Vak. Berlyno teisėms apsaugoti buvo sutarta ir ginkluotas pajėgas panaudoti, reikalui esant.

Dėl prezidento Kennedy ir Chruščiovo susitikimo Vienoje, britų spauda atsiliepė skeptiškai. Vienas iš įtakin-

giausių Londono laikraščių, The Times, pokalbiams aiškiai nepritaria. London Times nuomone prezidentas Kennedy pasirinko labai negerą momentą savo pasikalbėjimams su Chruščiovu nes iki šiol, kaip prezidentas, jis pasižymėjo tik pralaimėjimais; nevykusį Kubos invaziją, nepasisekimai Laose, Korėjos perversmas, įvykiai Alabamoje ..

Savo vedamąjį, Londono laikraštis baigia įspėjimu, kad "nepatyrusio" JAV prezidento rankose gali atsidurti viso Vakarų pasaulio likimas.

Pasaulyje

* Prancūzų generolai Maurice Challe ir Andre Zeller, vadovavę Alžyro sukilimui, nubausti 15 metų kalėjimu.

* Iš Sovietų Sąjungos į Ameriką atvykusi delegacija užpirkė landromatų už pusantro milijono dolerių.

* Kapų puošimo (Memorial Day) savaitgalį nuo įvairių nelaimių ir automobilių katastrofų žuvo 456 žmonių.

* Netoli Azorų salų, prie Portugalijos, pakeliui iš Romos į Venezuelą, nukrito lėktuvas su 62 keleiviais. Visi žuvę, bet JAV piliečių tame lėktuve nebuvo.

* Pietų Afrika paskelbė savo nepriklausomybę ir nutraukė ryšius su Britų Imperija. Gegužės 31 d. Charles R. Swart buvo prisaiškintas pirmuoju Pietų Afrikos respublikos prezidentu.

Gegužės 30 d. buvo nužudytas Dominikonų respublikos diktatorius, generolas Trujillo Molina, 69 m. amžiaus.

Iš patikrintų sluogsnių tvirtinama, kad Trujillo buvo nušautas 10 val. vak. važiuojant iš Trujillo miesto į namus, San Cristobal. Jį užpuolė septyni vyrai, kuriems, sakoma, vadovavo gen. Juan Tomas Diaz. Vienas iš užpuolikų žuvo, o kiti buvo suimti.

"La belle Jacqueline" ir JAV Prezidentas Kennedy Paryžiuje.

V. Noreikos nuotrauka

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Seimo, įvykusio gegužės 27 ir 28 Chicagoje, dalyviai. Priešakyje — K. S. Karpius, dr. P. Daužvardis, Lietuvos Atstovas Washingtono J. Kajeckas ir k.

PAVERGTŲJŲ EUROPOS TAUTŲ SEIMAS APELIUOJA Į PREZIDENTA KENNEDY

JAV Prezidento John F. Kennedy išvykimo į Europą pasitarti su Prancūzijos Prezidentu de Gaulle ir po pasimatyti Vienoje su Chruščiovu išvakarėse, PET Seimas pasiuntė jam raštą, kuriame jis prašo Prezidentą "aiškiai pareikšti Chruščiovui, kad karo meto ir pokarinių teisinių ir politinių įsipareigojimų ir pažadų, liečiančių mūsų dėvynias Centro ir Rytų Europos valstybes, įvykdymas yra sąlyga betkokiam JAV santykių su Sovietų Sąjunga normalizavimui ir kad jokiais aplinkybėmis Tamsta nesutiks su Sovietų

koloninių mūsų kraštų valdymu". Tą raštą pasirašė PET Pirmininkas V. Sidzikauskas ir kitų 8 PET atstovaujamų Centro ir Rytų Europos valstybių bei Tarptautinių Sambūrių atstovai.

* Kardinolas Wyszynski raštu pareiškė protestą Lenkijos komunistų viršūnėms dėl naujų religinės laisvės suvaržymų.

* Gegužės mėn. bedarbių skaičius Amerikoje sumažėjo. Dirbančiųjų skaičius šiuo metu siekia 66,778,000.

LIETUVIAI KALIFORNIJOJE

Los Angeles, Calif. Muz. B. Budriūno mokinių koncerto gegužės 20 d. programos dalyviai. Sėdi iš k. į d.: J. Cekanauskienė, muz. B. Budriūnas ir pianistė Alice Dotts. Stovi: P. Baltakis, Z. Stroputė, E. Vilimienė, B. Reivydaite ir R. Dabšys.

Los Angeles, Calif. ateitininkų šventės pobuvyje gegužės 21 d. rašytojas J. Tininis skaito novelę "Meilės metamorfozė".

Los Angeles, Calif. Lietuvių Bendruomenės Namai.

L. BRIEDŽIO NUOTRAUKOS

Dailių Menų Klubas pradėjo 6-sius metus

Los Angeles Dailių Menų klubas gegužės 20 dieną įvykusių susirinkimų pradėjo šeštusius gyvavimo metus. Skaičius Juozo Gobio referatas apie naują Brazdžionio knygą "Vidudienio sodai". Su visų parašais Bernardui Brazdžionui itelkta pasaulinės poezijos knyga "Die Sonette der Volker", paruošta Theodor Busch, kur tarp kitų pasaulio tautų poezijos yra atspausdintas, vokiškam vertime, ir Brazdžionio eilėraščių. Knyga išleista Vokietijoje.

Pirminkavęs Juozas Tininis kūrybos kvietė paskaityti poetą Praną Visvydą. Ji išklaudyta su šilto dėmesiu.

DMK-bą sveikino Chicagos Menininkų Klubas, Sveikinimai palydėti draugiškais plojimais.

Po einamųjų reikalų pranešimų, buvo kavutė.

(lg)

S. BOSTON, MASS.

24 - ū savininkų apie 80 paveikslų bus rodoma pirmoje tokio pobūdžio parodoje Bostone birželio 3 ir 4 d. Po keletą paveikslų bus Augiaus, Bagdono, Jonyno, Petravičiaus, Viesulo, Vizgirdos, Varno, Puzino, Valliaus, Rūkštelės, Janušo, Valliaus. Tik po vieną: Klaulėno, Galdiko, Dargio, Vilimo, Žmuidzinavičiaus. Parodą ruošia Akad. Skautų Sąjūdžio Bostono sk., padedant dail. V. Vizgirdai. Atidarymo metu kalbės prof. V. K. Jonynas iš New Yorko. Paroda lankoma nuo 10 v. iki 8 v. vak. 484 East 4th Street, So. Boston.

Akademių švente

Šį šeštadienį, birželio 3 d. Akademinių Skautų Sąjūdžio Bostono skyrius rengia savo metinę šventę Tautinės Sąjungos namuose, 484 E. 4th St., So. Boston, Mass.

Programoje 3 val. 30 min. viešas susirinkimas. Svečių supažindinimas su ASS, ir studento Al. Mučinsko paskaita apie jaunimo problemas. 5 val. Bostono lietuvių meno rinkinių dailės parodos atidarymas su dail. prof. V. K. Jonyno paskaita "Šių dienų kūrėjo santykis su realybe." Paroda veiks šeštadienį ir sekmadienį nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro.

8 val. Lietuvių Pillečių Draugijos III aukšto salėje, 368 Broadway, So. Boston, bus pasilinksminimas. Šokiams gros Teddy Guerra orkestras. Įėjimas - 1,50 dol. Visi kviečiami šventėje dalyvauti.

Rinkimų duomenys

Rinkimuose į JAV LB III-čiąją Tarybą Rytų rinkiminės apygardos kandidatai gavo balsų sekančiai: Kun. L. Jankus 774, dr. E. Armanienė 659, J. Šlepetys 634, dr. B. Nemickas 564, Pr. Naujokaitis 555, Vl. Dillis 519, V. Volertas 504, St. Dzikas 495, V. Vaitiekūnas 475, kun. dr. St. Valiušaitis 436, V. Leskaitienė 429, Ch. F. Paulis 421, D. Penikas 409, Alb. Trečiokas 370, J. Maurukas 315, S. Kontrimas 313, J. Sirusas 305, Br. Kulys 300, A. Varnas 280 ir J. Mikuckis 258.

Atskirose apylinkėse balsavo (skaičiai sliausteliuose reiškia procentus): Baltimorės 119 (50), Elizabetho 104 (64), Jersey City 24 (86), Kearny-Harrisono 67 (85), Lindeno 37 (54), Newarko 68 (100), Patersono 67 (79), Amsterdamo 26 (58), Bronx-Manhattano 24 (96), Jackson Heights 39 (71), Bushwicko 22 (88), Cypress Hills 276 (88), Great Necko 40 (77), Maspetho 30 (75), New Yorko I-moj 78 (44), Ridgewoodo 24 (35), Philadelphijos 109 (31), ir per Centrinę apylinkę Clevelande balsavo 40 (65).

Iš viso balsavo 1,194, kas sudaro 61 proc. visų registruotų balsuotojų. Rinkimų metu į aukščiau išvardytas apylinkes įsirašė 145 nauji nariai. Keli Rytų rinkiminės apygardos kandidatai jels į Tarybą dar nežinia. Tai priklausys nuo to, kiek balsavo kitose apygardose.

Šie duomenys yra pilni, bet neoficialūs. Oficialūs duomenys bus paskelbti Bendruomenės Biuletenio 33 nr.

K. NORVILA
Rytų Rinkiminės Apygardos Rinkimų Komisijos Pirmininkas.

J. Stukas, birželio 18 d. dalyvaus Sv. Kazimiero parapijos (Los Angeles, Cal.) rengiamoj Lietuvių Dienos programoje. Stukas kalbės tema "Ką aš mačiau Lietuvoje ir Sov. Rusijoje 1960 metais". Ta pačia proga Stukas parodys filmą iš savo kelionės Lietuvoje. Iki šiol Jokūbas Stukas, Lietuvos Atsiminimų radijo programos vedėjas, yra aplankęs beveik visas didesnes lietuvių kolonijas rodydamas savo filmą iš Lietuvos ir, be to, jis išleido "Pavergtosios tėvynės" dainų plokšteles, kurias lietuviai Amerikoje labai perka.

Neužmirškite atnaujinti Vienybės prenumeratą!

Darius Bakūnas, mūsų bendradarbio Vl. Bakūno sūnus, gegužės 22 d. baigė JAV Karo Aviacijos mokyklą ir buvo pakeltas leitenantu.

VIENYBĖ

The Oldest Lithuanian newspaper, established by Juozas Paukštys in 1886, is published weekly by Juozas Tysliava at 192 Highland Blvd., Brooklyn 7 N. Y. Tel. AP 7-7257. Entered as Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office of Brooklyn, N. Y. Subscription rate: \$7.00 for one year. Advertising rates on application.

Mielam Donatui Bielskui

Jo motinai Lietuvoj mirus
reiškiamo nuoširdžią užuojautą.

A. BORTKEVIČIENĖ
JONAS BORTKEVIČIUS
MARIJA IR LEONAS NOREIKAI

Joseph Andrusis TRAVEL BUREAU

87-09 Jamaica Avenue
Woodhaven, 21, N. Y.

Telefonas
VI 7-4477

BILIJETAU PARDUODAMI
visomis susisiekimo priemonėmis
į visas pasaulio vietas

PERKANT - PARDUODANT NAMUS AR IŠNUOMOJANT BŪTUS, APDRAUDOS, federalinių ir valstybių (Income Tax) užpildymą, pirkimui piniginių perlaidų (Money Orders) ir įvairiausių kitais reikalais, kreipkitės

HAVEN REALTY & INSURANCE

87-09 JAMAICA AVENUE WOODHAVEN 21, N. Y. TEL. VIRGINIA 7-4477
Kasdien nuo 9 val. r. iki 9 v. v. Sekm. nuo 1 v. p. iki 5 v. v.

Gegužės 29 d. mirė žinomas Baltimorės lietuvių gydytojas A. Želvis. Palaidotas birželio 2 d.

Pigiai parduodami SKLYPAI

Pirmajame lietuviškame miestelyje, apie 50 mylių nuo Bostono, gražioje gamtoje bei klimato, pušų ir eglaičių 3000 pėdų kalne, 12 mylių ilgumo ežero. Gražiausi rinkiniai sklypai 80 pėdų pločio ir 140 pėdų ilgio. Nuostabiai žema kaina tik 500 dolerių. Kreiptis

Z. STEPONAVIČIUS
12 Morris Street
Stamford, Conn.
Tel. Flerside 8-6808

GINTARAS Lietuvos auksas

Ivairiausios gintarinės dovanos vyrams ir moterims prieinamiausiomis kainomis

AMBER GUILD LTD.
80-19 31st Avenue
JACKSON HEIGHTS, N. Y.
Tel. HA 9-5855

Pasiekiami: auto iki 31 Ave. Northern Blvd. IND subway iki Roosevelt Ave. IRT iki 74 St. Port Būs iki 31 Avenue.

Tautininkų Seimas ir jo užkulisiai

V. Abraitis vietoje Bartkaus. J. Bačiūno vaidmuo varžybose dėl pirmininko. Karšti ginčai ir šalti rezultatai dėl ALTO.

DR. KAZYS SRUOGA

ALTS-gos seimas įvyko gegužės 27 ir 28 dienomis Chicagoje. Dar prieš seimą pasklido kalbos, kad buvęs pirmininkas inž. Bartkus susitarė su Abraičiu (iš New Yorko), kad pastarasis bus sekantis pirmininkas ir tuo budu tautininkų centras būtų iškeltas iš Chicagos į rytus, Chicagos skyriaus pirmininkas Janukaitis sušaukė savo skyriaus visuotinę susirinkimą, pakviesdamas ten dalyvauti Cicero ir East Chicagos skyriaus pirmininkus. Visų tų trijų skyrių nariai pagėidavo, kad centras pasiliktų Chicagoje. Bet reikalingi kandidatai į pirmininkus ir centro valdybos narius, nes senoji valdyba su Bartkumi priešakyje atsisako kandidatuoti.

Tas susirinkimas įgaliojo visų trijų skyrių pirmininkus — Janukaitį, Pocių ir Vasį — rūpintis kandidatais, kad centras liktų Chicagoje. Po kiek laiko Janukaitis painformavo, kad Teodoras Blinstrubas — buvęs centro valdybos sekre-

torius — sutinka kandidatuoti į pirmininkus, o dr. Biežis ir inž. Pocius (East Chicago pirmininkas) į centro vicepirmininkus. Bet prieš pat seimą Blinstrubas atsisakė būti kandidatu į centro pirmininkus, gi dr. Biežis ir inž. Pocius taip pat nesutiko. Kitų kandidatų jieškoti nebeliko laiko.

Yra gerų argumentų už tai, kad centras būtų Chicagoje, taip pat, kad keltųsi kitur. Chicagoje jau buvo net 4 metus. Reikėtų paminėti vieną dalyką. Kai kas, kad ir nebalsiai, daro priekaištus Bačiūnui. Sako, jis nulemia kandidato pavardę. Kokių gi būdu? Teorija čia visiems žinoma. Jei nori būti geru pirmininku, tai turi nuolat važinėti po skyrius ir naujus skyrius kurti. O pinigų toms kelionėms gali imti iš savo kišenės ar gauti iš kitų. Pats Bačiūnas mėgsta važinėti. Bet sakoma, kad Bačiūnas nesigaili finansuoti ir kitų keliones, jeigu jos geriems tikslams tarnauja. Faktas, kad Bačiūnas ALTS-gos centrui gerokai finansiniai padeda. Tad aišku, kad kandidatas į pirmininkus, kurs neturi atliekamų pinigų kelionėms, stengiasi įtikti Bačiūno nuomonei. Ar viskas čia 100% teisybė — nežinau. Bet panašu į teisybę.

Ar tai turėjo įtakos Blinstrubo veiksmams — nežinau. Bet seime Blinstrubas nebuvo kandidatu į pirmininkus, o buvo nominacijos komisijos pirmininku. Kitaip sakant turėjo pareigą ne save, bet kitus siulyti į pirmininkus, o dr. Biežis ir inž. Pocius jau sedėjo seimo prezidiume — buvo vicepirmininkai. Ir vėl staigmena. Blinstrubas siūlo ne vieną, bet du kandidatus į centro pirmininkus: Julijų Smetoną iš Clevelando ir Vytautą Abraitį iš New Yorko. Atseit tautininkų centras turėtų keltis į Clevelandą arba į New Yorką. Reikia pasirinkti. Chicago jau pralaimėta.

Aš nepažinojau nei Smetonos nei Abraičio, o balsuoti reikia, nes esu Chicagos skyriaus vienas iš devynių atstovų. Išėjau į koridorijų ir pradėdau klausinėti savo kolegas ir prietelius, kaip jiems atrodo.

Negalima balsuoti už Abraitį — tai Rastenio 'liekajus'. Balsuok už Julijų Smetoną. Tai tauri asmenybė. Advokatas, bet divorso bylų neima iš principo — šaukia vienas mano ko-

V. Noreikos nuotrauka

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Seimo, įvykusio praeitą savaitę Chicagoje, prezidiumas. Nuotraukoje: Paplėnienė, dr. Rudokas, inž. Jurkūnas, Janukaitis (kalba) kun. Vaišnys, Bartkus, Blinstrubas. Deleгатų šiame seime buvo 39.

lega ir trenkia kumščiu į stalią.

— Aš jau geriau už Rastenių negu Smetoną — sako kitas. Smetona yra pusiau frontininkas, — kažkas dar karščiuojasi. Balsavimai, Smetona gauna 15 balsų, o Abraitis 22. Abraitis pirmininkas.

Sekantis klausimas: Altas ir Grigaitis. Balsus ginčai ir karščiai. Iš Bostono Vėlėniskis — svarbiausias, Bačiūnas ramina. Atsistoja Rastenis ir pasisako kad jis esąs rezoliucijų komisijos narys ar pirmininkas ir kad jam visiškai aišku, ką seimas nori su Altu pa-

daryti. Siūlo daugiau nebekalbėti, o jis iki rytdienos paruoš rezoliucijos projektą. Pasiūlymas tuojau priimtas.

Kitą dieną, prieš pat seimo uždarymą, Rastenis prieina prie mikrofono ir pasakoja tokias naujienas: Jis neseniai sužinojęs, kad rezoliucijų komisijoje esąs ne jis vienas, bet dar yra Julius Smetona, Gaidžiūnas ir Sruoga. Bet rezoliucijų komisijos posėdžio nebuvo — jis vienas darbavosi. Kodėl nebuvo Smetona ir Gaidžiūnas — paaiškina. Gėl dėl to Sruogos tai blogiau. Jis visai neateina į seimo posėdžius...

Abi dienas buvau seime, sėdėjau grėta Rastenio, su juo sveikinausi ir kalbėjau. Be to kalbėjau per mikrofoną, o pirmininkas pristatydamas pranešė mano pavardę. Atsistoju ir viešai pasakiau tą viską Rasteniui. Tada Rastenis atsakė: "Aha, tai aš Tamstos nebepažinau, taip seniai mačiau".

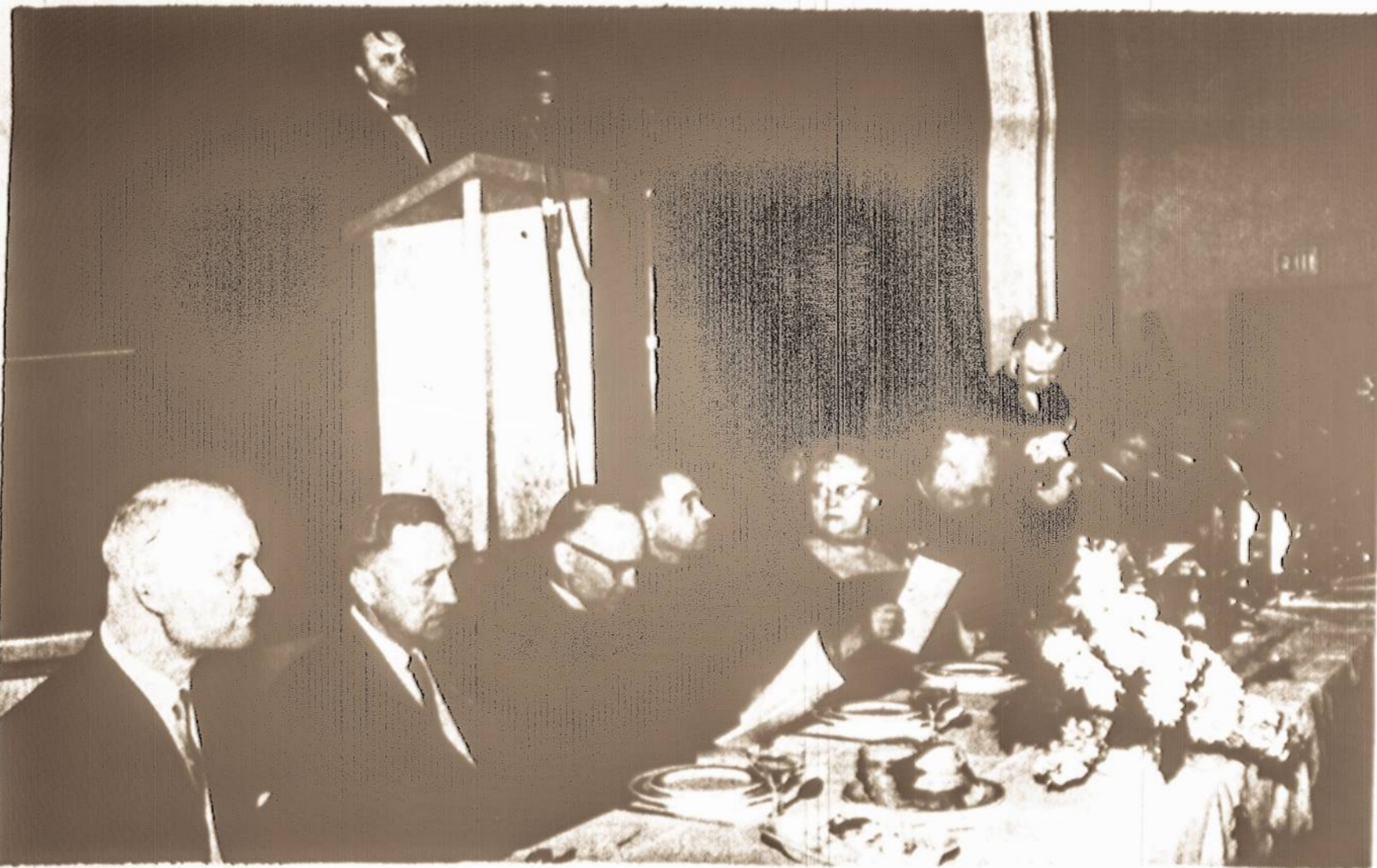
Po to Rastenis pradėjo skaityti tos deklaracijos projektą. Projektas gražus, bet labai ilgas ir miglotas. Seimas bandė svarstyti, bet laiko nebėra. Dr. Bartkus (Eugenijaus tėvas)

Mukelta į 8 psl.

E. Šulafčio nuotrauka

Vytautas Zalatorius iš Cicero Ill. ir Birutė Antanaitytė iš Oak Park, Ill., susituokė Chicago gegužės 6 d. Zalatorius yra baigęs žurnalistikos mokslus ir šiuo metu priklauso Liet. Žurnalistų S-gos Chicagos sk. valdybai. Birutė dirba kaip lėktuvų palydovė Eastern Airlines.

Jonas Rimašauskas atidaro Leonardo Šimučio visuomeninės veiklos 50 metų sukakties minėjimo programą. Apačioje, už garbės stalo, J. Tysliava, adv. Šidlauskas, kun. Bagdonavičius, kun. Kubilius, J. Daužvardienė, kun. Albavičius, Šimučiai, A. Rudis (Kom. pirm.)

Leonardo Šimučio visuomeninės veiklos 50 metų sukakties minėjimo dalyviai Chicagoje.

LIETUVIŲ VADOVAUJAMA

ISTEIGTA 1924 M.

Schuyler Savings & Loan

ASSOCIATION OF KEARNY, NEW JERSEY

Nuo 1960 m. liepos 1 d. už sutaupas moka

4%

Be to, duoda paskolas namams, išrašo pašto perlaidas (money orderius), taupo pinigus Kalėdų šventėms (x-mas Club), skolina pinigus taupytojams, priima mokesčių už elektrą ir gazą.

Federal Savings and Loan Corporation narys
Julius Paknis, Prezidentas Petras Velevas, Sekretorius
Juozas Belza, Izdininkas

- Iškirpk šią atkarpą ir siusk -

SCHUYLER SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

24 Davis Ave., Kearny, N. J.

VIENYBĖ

1886 DEIMANTINIAI METAI 1961

192 Highland Boulevard, Brooklyn 7, N. Y.
Telefonas: APplegate 7-7257

"BAISUSIS BIRŽELIS"

Š. m. birželio mėnesį sueina dvidešimt metų, kai Lietuva pergyveno žiaurias Sovietų masines deportacijas į Sibirą, sukretusios visą tautą krašte ir išeivijoje. Lietuvai padarytas skriaudas pasauliui priminti, šį mėnesį lietuvių kolonijose Amerikoje vyks "Baisiojo Birželio minėjimai". Tie, kurie buvo liudininkai tų deportacijų ir dabar gyvena laisvame pasaulyje, ar jie atsilankys į tuos minėjimus, ar jie pagerbs Sibire tebekenčiančius lietuvius?

Baisiojo birželio dienoms prisiminti, čia dedame vieno tremtinio eilėraščių

I RYTUS

Dunda ir dunda traukinio ratai,
Rieda ir rieda vagonai juodi.
Saulės nebėra, saulė nemato.
Ką veža į rytus vagonai juodi.

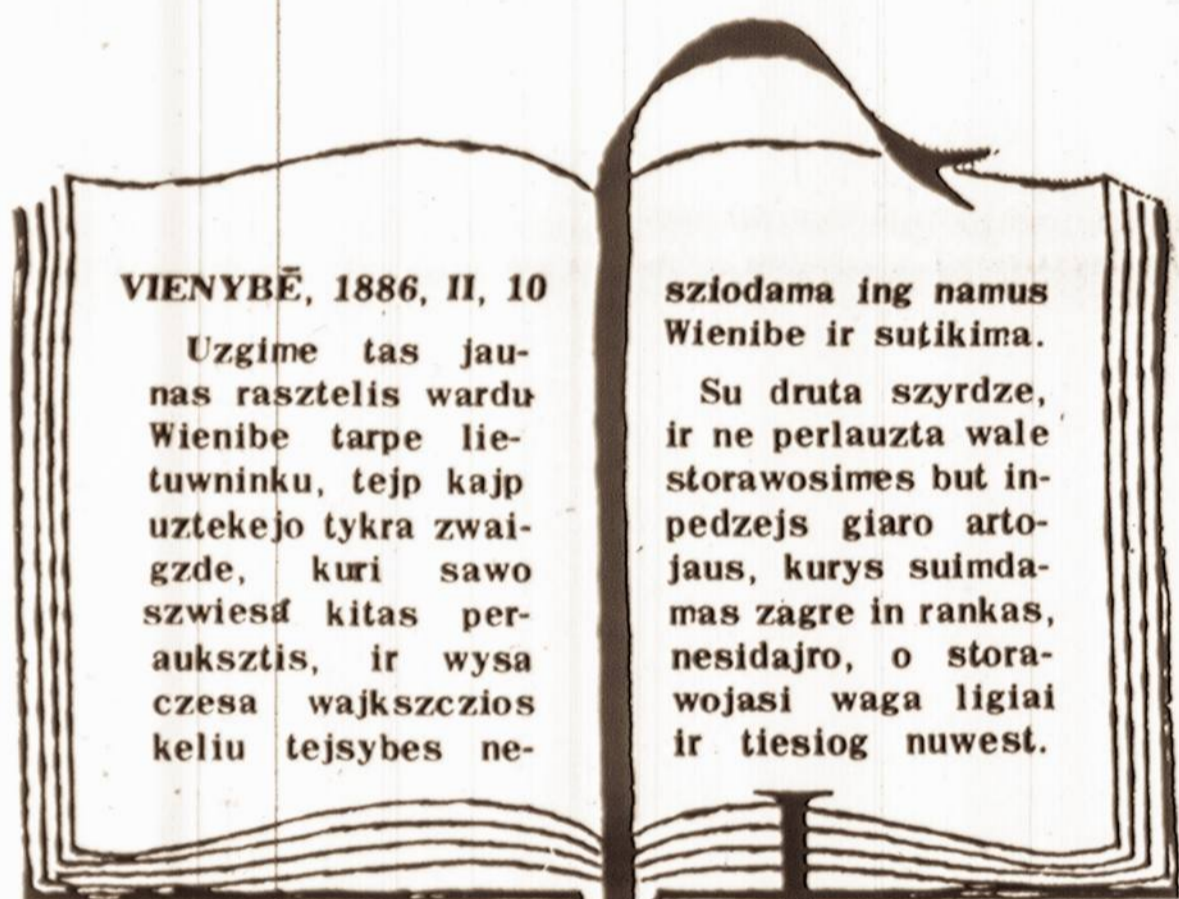
Jokia šviesa neapšviečia vagonų,
Tamsa tik, tamsa ir tamsa nerami.
Sautuvų vamzdžiai vien blizga peronus.
Vis rieda į rytus vagonai juodi...

Blaškos ir blaškosi garvežio dūmai,
Laimė manoji su dūmais kartu.
Laisvės idėja vagonuose žūna,
Laisvei iš purvo pakilti sunku...

Veža ir veža. Niekas nemato,
Ką veža į rytus vagonai juodi.
Dunda ir dunda traukinio ratai,
Ratuose kūnai pražūsta jauni.

Sibiras, 1952

Iš VLIKo išleistas "Rūda ir Rauda" rinkinio

VIENYBĖ, 1886, II, 10

Uzgime tas jaunas rasztelis wardu Wienibe tarpe lietuwninku, tejp kajp uztekejo tykra zwai-gzde, kuri sawo szwiesā kitas perauksztis, ir wysa czesa wajkszczios keliu tejsybes ne-

szlodama ing namus Wienibe ir sutikima.

Su druta szyrdze, ir ne perlauzta wale storawosimes but inpedzejs giaro artojaus, kurys suidamas zagre in rankas, nesidajro, o storo-wojasi waga ligiai ir tiesiog nuwest.

Iš praeties
Tavo sūnūs...

DEIMANTINIO FONDO RĖMĖJAI

P. Jurgeliūtė-Beverage	10.00
Stony Brook, L. I.	
T. Cirkelis	10.00
Brooklyn, N. Y.	
A. Strimavičienė	10.00
Stamford, Conn.	
Budžiai	5.00
Cleveland, Ohio	
J. Matukas	5.00
Woodhaven, N. Y.	
J. Petrusis	5.00
Flushing, N. Y.	
M. J. Voketaitis	5.00
New Haven, Conn.	
P. Kvarinskas	3.00
Brooklyn, N. Y.	
Inž. J. Kiaušas	3.00
Harrison, N. J.	
J. W. Savage	3.00
Bethesda, Md.	
V. Sodaitis	3.00
Maspeth, N. Y.	
K. Vyšniauskas	3.00
Canton, Ohio	
V. Urbanavičiūtė	2.00
Brooklyn, N. Y.	

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojama.

* Iš Kurlandijos raszo, kad tenej kanecznoj nory ipwest wysose wietose maskoliszka kalba. Estaj ir Latwej lauke kas tolaus pasidarys.

* Atenaj, 29 Geg., Grekai su Turkajs jau muzasy isz tejsybes, Grekaj wys buvo gilukningajs, tiktaj wienu karta buvo kruwyna wajna ant kuros puolē daugelis greku ir turky.

* Piarejta subata 29 geg. buvo dydele paroda už negywelus ka piar wajna likos užmuszti.

* Chicagoje Seredoje perejto prasidejo prowa nihilistu ir socialistu ka pakele bunta ketwirta diena geguzo.

* Stejte New Yorke pawelita moterim but Obroncom.

VIENYBĖ, 1961, birž. 2 d.

GYVIEJI PAVEIKSLAI IŠ ARTI IR TOLI

Viktoras Žylė

Apie bolševikinį niekalą, milijoninį dolerių fondą ir žydų protą

Menkavertės sovietinės literatūros ir makulatūros lietuvių kalba antplūdis dažnėja. Maži paketai ir į laiškinius vokus sudėtas mėžinys plaukia, jieško vakaruose gyvenančio lietuviu.

Jau prieš pusmetį Vilniaus pašto įstaigoje buvo praplėsti tarnautojų etatai. Iš užsienio pasiūsti laiškai (ir per Maskvą įteikiami Vilniaus paštu išskirstyti), skirstytojų yra "švelniai" peržiūrimi ir nurašomi siuntėjų ir gavėjų adresai. Vieną adresų sąrašą gauda slapt. milicijos organai, kitą — "Grįžimo į tėvynę...Lietuvos iniciatyvinė grupė", trečią — R. Berlyne esanti sovietinės makulatūros išsiuntimo kontora, kuri gautais adresais ir "bendruoja" su vakaruose gyvenančiais lietuviams. Specpareigūnai taipgi seka visą lietuvių leidžiamą spaudą ir iš jos nurašo užtikamus adresus. Žodžiu, dirbama iš peties ir pagal išdirbtą planą.

TAUTIEČIŲ "PRIEPUOLIAI" IR KĄ DARYTI?

Kai kas iš mūsų tautiečių ėmė ir "išsigando" siunčiamo šlamstelio. Girdi, reikią kreiptis į valdžios viršūnes, prašyti apginti nuo teroro...

Gaunu ir aš bolševikinės juokdarybos siuntas, Gaunu, siuntų laukiu ir iš bičiulių dar surenku.

Ką darau su ta "literatūra"? Siunčiu į Lietuvą Sudariau per šimtą kompartelių adresų sąrašą, dedu Tėvynės Balsą dedu į vokus ir siunčiu jiems "susipažinti". Lietuvoje TB nėra platinamas. Retas kuris yra jį matęs. Tad, jei turiu daugiau laiko, dar ir prerašus padarau — "Perskaitęs — duok ir kitam susipažinti", — "Jei esi jaunas partietis — laikraštį nešk milicijon", — "Kompartija jus pakartotinai prašo TB tuojau užsiprenumeruoti", — "Brolau, žinau jog neturi popieriaus suktinei. Skaityk ir rūkyk!" ir t.t.

SU NIEKAIS NEKVARŠINKIM GALVOS...

Kodėl tad išgąstauti, mūsų veiksmus "varginti", teisybės jieškoti valdžios viršūnėse?

Mums

rašo

Važiuoju į Chicago į dainų šventę su Miami lietuvių choru. Tikiuosį gauti "paaukštintimą", nes dainavau išties maskoliszka kalba. Estaj ir Latwej lauke kas tolaus pasidarys.

Nesistebėkite, jei gausiu "paaukštintimą." Kai kurie Brooklyniečiai išdainavę penketą metų Operetės chore, jau rengia 50 metų sukaktuves.

Jei aš dainuoju dar ir po 50 metų, tai dėl to, kad KuKu. Kad taip ilgai dainavau, liudininkų jau neturiu — visi išvažlavę pas Abrahamą. Viena Ramygalos choristė — Ona Zukaitė, dar buvo užsilikusi Brooklynje, bet ir ji, sulaukusi 80 metų, numirė.

Vieną galiu pasakyti dainininkams: Kol dainuoju, tai ir gyvenu. Kai nedainuosiu, negyvensiu...

K. B. KRAUČIŪNAS
Miami, Florida

Jie ir nuo posėdžiavimų yra išvargę... Pali-kim juos visus ramybėje.

Malonu būtų, jei tautiečiai, gauną bolševikinį šlamstelį, palaikytų mano "firmą". Darbas nesunkus: gavę niekutį išimkite iš voko ir dėkit į naują. Užrašykite jums žinomo kompartelco pavardę, adresą, užklijuokit pašto ženklą ir siųskit į Lietuvą. Verta, jei TB pasiektų kolchozus, sovietines įstaigas, miestelio milicijos punktus, mokyklas. Apskritai, partiečių gyvenimas liūdnas ir ateitis nekokia... Tegu susipažista su juokdaryba.

Pirmo kirsti neduodu ir atlaidų dienų skaičiaus neskelbiu, bet esu įsitikinęs: jei mes visi iš Berlyno gautą niekalą permesime į Lietuvą, "iniciatyvinės grupės" žaidimėlis turės pakeisti šokį takta...

Gi baukštieji, šiandien ragina "bylą" perduoti valdžios viršūnėms, pasiuntę TB į Lietuvą, turės ramų miegą ir labai mielus sap-nus.

PRIE TŪKSTANTINIŲ REIKĖS IR DEŠIMTUKŲ

Pasinešimas surinkti milijoną dolerių ir iš procentų remti kultūrinius išeivijos reikalus, yra sukėlęs įvairiausias kalbas, ginčus bei spėjimus.

Ir gerai. Užmojis platus — nė iš kepurės palmtas. Dėl milijono dolerių verta ginčytis, svarstyti ir žodžiais apsikulti. Tik bukštu — kaip bus gebėta prieiti prie tautiečių dolerių kapšo.

Vadinamųjų tūkstantininkų turime. Tik ar bus galima visų jų širdis suminkštinti, kad kiekvienas atrišytų maką ir mestų fondan po tūkstantinę. Atrodo, kad korio skyliųčių didelę dalį teks klijuoti "dešimtkėmis". Ir jas nebus lengva "išplėšti".

MASAZINĖJ KĖDĖJ SĖDI TAUTIETIS IŠ MOLYNĖS KAIMO

Kultūrinius reikalus mūsų brolis išeivijoje sveria visai kitu "bezmėnu". Namo sklepe

Nukelta į 5 psl.

SVEIKINIMAI DEIMANTINEI VIENYBEI

Vienybės deimantinės sukakties proga siunčiu laikraščiu sveikinimus ir 15 dolerių. Vienybė turi gražią praeitį, linkiu jai dar gražesnės ateities.

A. TAMKUS
Gilbertville, Mass.

Žymiausio Amerikos lietuvių laikraščio VIENYBĖS 75 metų sukakties proga nuoširdžiai sveikinu gerb. J. Tyslavą ir visą Vienybės štabą. Linkiu geriausios sėkmės bei pasiryžimo toliau tęsti tą didį bei atsakingą darbą, kurį mes gliaul įvertiname.

Vienybės paramai aukoju 10 dolerių.

ONA RAČKIENĖ
Los Angeles, Cal.

Keturi metai, kai Amerikoje. Nesuspėjau sušilti naujoje vietoje, kai prieš pusantų metų turėjau pakelti sunkią kūno operaciją. Atsidūriau apvertinoje padėtyje. Bejėskodamas lengvesnio, mano sveikatai pakellamo, darbo (esu 53 m. amžiaus) vieną dieną atsi-radau dr. K. Bobelio ofise. Įvyko tai, ko nesitikėjau, Dr. K. Bobelio rekomendacijos dėka, gavau darbą Loretto ligoninėje.

Kartą vieną kalbėtojas (J. T.) Chicagoje pasakė, kad "nėra jau toks didelis triumfas, kai žmogus gimsta, bet nėra nei tokia didelė tragedija, kai žmogus miršta, nes kiekvienas, kuris gimsta, turi ir mirti." Bet kadangi aš dar labai noriu gyventi, o tą tarpą tarp pirmojo įvykio ir paskutinio noriu pratęsti, todėl dar kartą tariu nuoširdų ačiū dr. K. Bobeliui.

PRANAS HELMAS
Chicago, Ill.

Juozas Mačius, gimęs 1878 m. kovo mėn. Darguriškių km., Viekšnių vals., Maželkių apskr., mirė 1944 m. sausio 2 d. dalį turto užrašydamas Marjona, Petronėlei ir Antanui Mačiams, kurie prieš karą gyveno Lietuvoje, bet dabartinis jų adresas nežinomas. Jie arba apie juos žinantieji prašomi skubiai atsilepti.

CONSULATE GENERAL OF LITHUANIA
41 West 82nd Street
New York 24, N. Y.

Slysdama mokestį už prenumeratą noriu sveikinti nors keliais žodžiais Vienybės deimantinės sukakties proga.

Būtų galima daug gražių žodžių prirašyti, bet neįmanoma visus Vienybės nuopelnus išskaičiuoti. Kas per daugelį metų Vienybę skaito, tas įvertina jos nuopelnus tautai, taip pat ir skaitytojams.

Lai Vienybė ilgus metus dar skelbia šviesą ir tiesą.

Daug linkėjimų ir nuo mano šeimos.
IEVA MIKOLAINIENĖ
Yonkers, N. Y.

VIENYBĖ, 1961 m. birželio 2 d.

Dvidešimties metų sukaktis

Suėjo jau dvidešimt metų nuo tų baisių dienų, kai rusiškas komunistinis okupantas pradėjo masiniu būdu vykdyti negailestingas deportacijas. Visi tie, kurie išgyvenome anas tamsias dienas, ir šandien negalime ramiai apie jas kalbėti. Dešimtys tūkstančių nekaltų lietuvių — vyrų, moterų, vaikų, senelių, sveikų ir ligonių — buvo kraunama į sunkvežimius, vežama į prekinus vagonus ir nežmoniškai sąlygose gabenama baisiam likimui, dažniausiai lėtai mirčiai, toli nuo Tėvynės.

Kai antrojo pasaulinio karo pabaigoj mūsų tautai nebuvo gražinta jos neginčijama teisė gyventi laisvai savo nepriklausomoje valstybėje, vėl grįžo tie patys okupantai ir dar baisesniu būdu gabenoj į vergų stovyklas šimtus tūkstančių mūsų brolių ir seserų. Per tuos dvidešimt metų didelė dalis ištremtųjų mirė nuo bado, kančių, nepakeliamo darbo. Daliai likusių gyvų buvo leista neseniai išėiti iš vergų stovyklų ar net grįžti į Lietuvą, tik praradus sveikatą, praradus visa, ką žmonės turėjo prieš okupantams įsiveržiant, ir net netekus teisės gauti žmoniškesnį darbą, sunkus pasidarė grįžimas ir į savąjį kraštą. Pati sovietinė santvarka yra melo ir teroro pagimdyta ir tuo laikosi. Jeigu per pastaruosius keletą metų bent viešai buvo vengta vykdyti deportacijas, tai dabar štai išleista nauji įstatymai, kurie įgalina ne tik naujas deportacijas, bet ir žudymą vietoje. Sovietų Sąjunga niekada nebu-

vo įstatyminė valstybė. Ten vyko ir vyksta valdančios grupės saualė.

Turime veikti laisvojo pasaulio opiniją

Užtat kai sovietinė propaganda stengiasi užliūliuoti laisvojo pasaulio visuomenę, kai spaudoj nuolat skaitome apie nacinės Vokietijos nusikaltimus, kurie buvo sustabdyti prieš šešiolika metų, o retai užtikame žinių, vaizduojančių šiandieninį komunistinį terorą, turime daryti visa, kas nuo mūsų pareina, kad laisvojo pasaulio spauda, radijas, televizija nuolat primintų, jog yra nemaža dalis pasaulio, kur negalioja jokias teisės, kur vyrauja smurtas ir teroras, melas ir apgaulė, kur siautėja kolonializmas, nepalyginamai aštresne forma, kaip jis kada yra buvęs Afrikoj ar Azijoje.

Minėdami dvidešimties metų sukaktį nuo komunistinio teroro masinio pasireiškimo pradžios, ryžkimės kelti teroro apraiškas ir veikti laisvojo pasaulio opiniją.

1. Tų baisių įvykių minėjimus renkime, kur galima, sykiu su latviais ir estais.

2. Kur įmanoma, vykdykime viešas demonstracijas miestų gatvėmis su atitinkamais plakatais, rūpinkimės, kad jokias demonstracijos būtų gausios ir tvarkingos.

3. Minėjimuose ir demonstracijose priimkime atitinkamas rezolucijas, reikalaujančias Lietuvai laisvės, ir jas žyskime savo kraštų valdžios žmonėms. Jungtinių Amerikos Valstybių lietuvių tarpe šiuo metu vykdoma plati akcija už pravedimą mums tikrai svarbios rezolucijos Kongrese. Toji akcija vykdoma didžiojo laisvės krašto piliečių iniciatyva ir pastangomis. Neturime formalios galios tiesioginiai į tą akciją įsijungti, tačiau suprantama, kad visa širdimi linkime stiprinti pastangas ir kviečiame to krašto lietuvius masiškai akcijoje dalyvauti, minėjimų proga priimant reikiamus rezolucijas

4. Kviečiame stengtis ko plačiausiai kelti per gyvenamų kraštų radiją, spaudą, televiziją ir kitas informacijos priemones šūkius sovietinio teroro ir sovietinio kolonializmo režimui pasmerkti, negailint tam ir sudėti lėšų, jei reikia. Sovietinis teroras ir kolonializmas tiesioginiai risti, nes pati sovietinė propaganda kelia sau palankias prasme kolonializmo klausimą. Mūsų pareiga išaiškinti, koks ištikrųjų yra sovietinis kolonializmas ir atskleisti visą Maskvos klastą ir apgaulę.

5. Kviečiame visur laisvame pasaulyje esančius lietuvius atnaujinti ta proga pasiryžimą kovai už Lietuvos išlaisvinimą ir stiprinti paramą Vyriausiojo Lietuvos išlaisvinimo Komiteto vedamai laisvinimo akcijai, remiant jo išlaikomas institucijas.

Tai buvo Kaune, prieš 20 metų... Su vėliavomis, paveikslais ir orkestru lydimi, Lietuvos gyventojai žygiavo į rinkimines apylinkes atlikti "pilietines pareigas"... Nė pusmečiui nepraejus, ta mūsų žmonių jau buvo tremiama į Sibirą. Ar tie tūkstančiai naujakurių, kuriems amerikiečiai lietuviai padėjo atvykti į Ameriką, prisimins tas baisiasias birželio dienas ir bent atsilankys į "Baisiojo Birželio" minėjimus?

Nuotr. iš 1941 m. Tarybų Lietuva dienraščio

Amerikos Lietuvių Tarybos atsišaukimas

Kasmet, mums laisvėje gyvenantiems lietuviams, tenka minėti liūdnuosius birželio įvykius. Šiomet jų minėjimas turi ypatingos reikšmės.

Birželio 15 d. sukanka lygiai 21 metai, kaip Sovietų Sąjungos ginkluotos jėgos įsiveržė į Lietuvą, ją okupavo ir pavergė. Prievarta ir teroru užkarta Lietuvai komunistų diktatūra pagrobė visų žmonių turtus — pramonę, namus ir laukus.

Negana to, metams prasižėmus po Sovietų įsiveržimo, 1941 m. birželio 13 — 14 d. Maskvos agentai ėmė grobti Lietuvos gyventojus ir juos tūkstančiais gabenti prekiniais traukiniais į Sibirą ir kitas žiaurais klimato vietas į kalėjimus bei priverčiamas darbo stovyklas. Šiomet sukanka lygiai 20 metų nuo pradėto okupanto vykdyti lietuvių tautos naikinimo.

Tie žiaurūs užpuolikai ir lietuvių tautos žudytojai šandieną kelia "kolonializmo" klausimą, apsimesdami pavergtųjų tautų užtarėjais ir smerkdami vakarinių valstybių politiką Azijoje ir Afrikoje.

Šiandieną senosios vakarinių valstybių kolonijos yra baigiamos likviduoti ir kuriasi naujos nepriklausomos valstybės, gi tuo tarpu Sovietų Rusijos valdovai, užsidedę "tautų laisvintojų" kaukę, vykdo nuožimes rūšies kolonializmą pačiame Europos viduryje.

LIETUVA, LATVIJA IR ESTIJA virto pirmomis sovietų kolonializmo aukomis. Pavergtai taip pat visa eilė kitų vidurio Europos valstybių ir laikomos sovietų replėse, valdomos satelitais.

Ši faktą iškelti tebūnia vyriausias birželio įvykių minėjimo tikslas.

Kiekvienam aišku, kad Lietuva atgaus laisvę tik tai tuo atveju, jei dabartinėje lemtingoje kovoje tarp Rytų ir Vakarų, laimės Vakarų Demokratinės, kuriom vadovauja Jungtinės Amerikos Valstybės.

Keldami viešumon Sovietų Rusijos kolonializmo žiaurumus, mes prisidedam padėti kovą laimėti.

Kaip komunistinės Rusijos despotai įsiveržė į Pabaltijo respublikų teritorijas, kaip jie

sunaikino jų nepriklausomybes ir uždėjo diktatūros jungą žmonėms, yra smulkiai išdėstyta tyrinėjimo dokumentuose, kurį padarė specialus JAV kongreso komitetas 1953—1954 m. Nuo to laiko pavergtųjų tautų tragedijos vaizdas paaiškėjo dar labiau ir faktai liko neginčijami.

Iš laisškų, kurie gaunami iš anapus Geležinės Uždangos Amerikoje, ir iš žmonių kuriems pavyko atvažiuoti į šia šalį, mes žinome geriau, kas ten darosi, negu didelė daugumą amerikiečių. Mūsų pareiga juos painformuoti, atkreipti jų dėmesį į tą pasibaisėtiną pavojų, kuris grėsia tautomis ir žmonėms, patekusiems komunistinės tironijos valdžion.

Atskleisdami Sovietų kolonializmo tikrovę Pabaltijo kraštuose, mes turime kartu reikalauti, kad LIETUVAI, LATVIJAI ir ESTIJAI būtų grąžintos laisvė ir teisės, kurias Maskvos tironai joms išplėšė.

Turime reikalauti, kad būtų pagerbtas TAUTINIO APSISPINDIMO PRINCIPAS, kuriuo pasiremamos LIETUVA IR KITOS DVI PABALTIJOS TAUTOS buvo įsisteigusios savo nepriklausomos demokratines respublikas, turėjusias ko ne viso pasaulio valstybių pripažinimą DE JURE.

Liūdnu birželio įvykių minėjimai tegu paskatina mus padidinti energiją dirbti ir kovoti, kartu su viso laisvojo pasaulio žmonėmis prieš komunistinio tironiją.

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBOS CENTRO VALDYBA: L. Šimutis, E. Bartkus, dr. P. Grigaitis, M. Vaidyla, T. Blinstrubas, dr. K. Drangelis, A. Rudis, J. Talalas.

Ryšium su JAV Prezidento Kennedy kelione į Europą ir planuojamu pasimatymu su Sovietų Sąjungos diktatoriumi Nikita Chruščiovu VLIKŲ Pirminkas dr. A. Trimakas specialiu raštu kreipėsi į Prezidentą Kennedy, primindamas Lietuvos reikalą ir prašydamas kelti sovietinio kolonializmo klausimą.

Apie milijoninį fondą...

Atkelta iš 4 psl.

turėti barą, šokių aikštelę su šilto ir šalto oro pūstelėjimais, automatinį kambarių pertvarų susiaurinimą, masažines nugaros ir pilvo kėdes, šitai, jo galva, ir rodą lietuvių išsivijos kultūrą, garbę, pasididžiavimą...

Su šiais lietuvių kultūros "ambasadoriais" nelengva bus susitarti dėl dešimtkės dolerių; kaip nėra lengva jiems įpiršti liet. knygą, per tris metus vis primenamą sumokėti "užmirštą" laikraščio prenumeratą, paremti teatrą, sportą, knygos išleidimą, šalpos laukiantį brolių.

Mėgavimasis patogumais daugelį pavertė "skrudžiais". Priesaikos, iškilmingi aktai, pasižadėjimai (paliekant DP stovyklas) remti lietuvių siekimus, neišsiskirti iš bendruomenės ir t.t., tapo užmiršti su bankinės knygutės kišenėn įsidėjimu.

KOKIUS "MASAŽUS" SIŪLYTI ŠIEMS LIGONIAMS?

kad atsitiestų pirštai ir drebteltų dolerį kultūriniais reikalams, aš šandien negalėčiau pasakyti. Viena žinau, kad Fondas reikalingas ir darytina viskas, kad jis taptų kūnu su siela.

VIENYBĖ, 1961 m. birželio 2 d.

NEW YORKO ŽYDŲ PROTESTAS

Daugiau kaip prieš 12 metų, viena New Yorko žydų organizacija, pasišovusi sukaupti Izraelio valstybei atkurti arti 10 milijonų dolerių, taip pat buvo susidūrusi su sunkiu klausimu. Pinigai turėjo suplaukti iš aukotojų.

Organizacija pasirinko labai rizikingą, bet efektingą planą. Šešiasdešimtčiai tūkstančių New Yorko žydų išsiuntinėjo "pagraudenimo" laiškus, prie kiekvieno prijungdami vieno dolerio banknotą. Laiško pabaigoje buvo žodžiai, girdi, — kilniam tikslui pasiekti mes turime tik vieną dolerį. Tikime, jog Tamsta prie mūsų dolerio prijungsi savąjį ir, kaip auką, grąžins mūsų organizacijai.

Rezultatas: nepraėjo nė pusmetis ir organizacijos būstinėn sugrįžo visi laišškai (60 tūkstančių!). Kiekviename voke buvo nemažesnė, kaip 100 dolerių auka. Spauda skelbė, girdi, planas buvęs įvykdytas su kaupu.

KĄ DARYTUME, GAVĘ DOLERĮ IR LAIŠKĄ?

Kai tik išgirstu apie išsivijoje lietuvių gimdomus piniginius fondus, aukų rinkimo vaju, visada atsimentu tą originalų pinigų sukauptimo planą. Žydelius atsiminė, pagalvoju ir apie savus brolius; koks likimas ištiktų dolerį, jei laiške jis atkeliautų lietuvių išsivio pastogėn?

OI, TU DŪME DUMELI...

Pavojai ir nuotyčiai dėl nuorukų

Raulas Gurga

Po tokios įžangos ištuštindavau visas pelenines ir rastąsias cigarečių nuorūkas susidėdavau į savo skardinę dėžutę. Paskui stalą nušluostydavau, grindis iššluodavau, kambarys pasidarydavo švarus. Tai dariau atsargumo sumetimais, kad pastebėję mane slankiojant po nacių kambarį, neįtartų šnipinėjimu. Dabar dariau tvarką ir švarą, ir dar be jokio užmokesčio. Tai vokiečiams patiko. Samdomo kambarių šlavėjo neturėjo. Ir pas vokiečius jau buvo kiek pirusi tvarka, bet, žinoma, ne visai. Tik smulkmenose!

Be darbo sėdinčius naclius tuojau mobilizavo į kariuomenę. Užrūko ir man cigarečių nuorukų šaltinis. Jau nebebūdavo jų peleninėse. Teko išseiti į gatvę įieškoti. Bet ir ten jų daug nebūdavo. Gyventojai neturėdavo iš ko mėtyti nuorukų. Surūkydavo iki paskutinio dūmo. Tik naciai mėtydavo cigarų ir cigarečių nuorūkas. Jie rūkalų gaudavo iki valiai.

Vieną dieną einu Tilžės miesto gatvėmis. Geriau pasakius, buvusiomis gatvėmis, griuvėsiais. Jeigu dar kur nors nevisai sugriautas namas, darbštus vokiečiai lipdo jį remontuoti. Nepaiso, kad sekančią naktį užlėkė prieš lėktuvai vėl gali sugriauti jo pataisyta namą. Vokiečiai vokiečių pasilieka. Ant sugriautų namų daug kur stambiomis raidėmis užrašyta: Tilžė mirė. Tilžė gyvena.

Dairaus į visas puses, bet niekur nematyti nuorukų. Pagaliau... Prie buvusios gatvės kampo guli stambus cigaro galas. Net akį veria. Bet prie tos nuorūkos stovi ant dviračių pasirėmę du vaikėzai ir plepa, lyg bobos. Laukiau gana ilgai, kad jie pasišalintų. Bet jie vis plepa, ir tiek. Matyt, ir jie sukasi prie tos nuorūkos ir laukia vienas kito, kad pirmas nuvažiuotų ir jis galėtų pasiimti. Nuorukų rinkėjų buvo nemaža. Matydamas, kad jie nuo to cigaro galo greit nenuvažiuos, pradėjau sukti galvą, kaip juos nubaidyti. Frontas jau buvo netoli Tilžės. Rusų lėktuvai greit atskrisdavo į Tilžę. Neapsėdavo nė oro pavojaus paskelbti. Kai jau į Tilžę rusai numesdavo kokią porą bombų, tik tuomet sutriušydavo oro pavojų. Fabrikai buvo sudaužyti ir jų sirenos nebegalėjo pavojų skelbti. Sirenos buvo įtaisytos automobiluose. Jie važinėdavo gatvėmis ir kaukdami skelbdavo oro pavojus. Be galvodamas ir besidairydamas aplink, griuvėsiuose pamačiau neilgą geležinį vamzdį. Tuoj čiupt įrankis ir pradėjau jį vartyti. Brolyt, tu manol! Reikia pabandyti, gal pasiseks per jį kokį balsą išgauti ir "paskelbti oro pavojų."

Iš vamzdžio iškračiau žemes, nušluosčiau galą ir prie lūpų pridėjus pradėjau pūsti. Na, ir pasipylė balsas. Ožio, nė ožio. Gal tigro? Blesai žino jį. Tik jaunežmoniškas balsas.

Nežinau, ar ką išgąsdinau ir ar kas patikėjo, kad čia būtų tikras oro pavojaus paskelbimas, bet kad policininką prišaukiau, tai aiškiai mačiau savo akimis. Iš už griuvėsių kampo išlindo pilvotas policininkas ir, pamatęs mane, keikdamasis pradėjo vytis ir šaukti: halt, halt! Velnias tavęs klausys sustoti. Šokau į griuvėsius ir tuoj atsidūrliau kitame gale. Nučiuožiau žemyn savo sėdimąja, lyg rogėmis. Griuvėsių lietus paskui mane ritosi.

— Mano Dieve, mano Dieve! — išgridau šalia savęs vokiškai rėkiančią bobą. Nežinau, ar mano kojos pataikė įlįsti į jos krepšelį su daržovėmis, ar griuvėsiai išmušė iš jos rankų, ar ji pati iš išgąščio išmetė. Krepšelis su daržovėmis gulėjo ant šaligatvio. O boba vis rėkė galvą sustiėjusi ir jau baigė prisaukti ne tik Dievą, bet ir visą dangų. Kad ji dangų prisauktų, nebijoju, bet bijoju, kad policininko neprišauktų. Moviau per kitus griuvėsius į trečią buvusią gatvę. Ten stabelėjau! Įsiklausiau! Vokietė jau neberėkė ir niekas per griuvėsius manęs nesivijo. Vadinas, policininkas savo storo pilvo negalėjo užkelti ant griuvėsių. Dar keletą minučių pasiklausęs, grįžau į senąją vietą. Bet ten nieko neberadau. Nei policininko, nei vaikėzų su dviračiais, nei cigaro galo. Mano pastangos ir striokas buvo veltui.

Po keleta dienų vėl slankioju Tilžės gatvėmis. Jos tuščios, kaip ir visuomet. Tik staiga užlėkė vienas rusų lėktuvas ir kulkosvaldžiu apšaudė gatvės. Sudulkėjo griuvėsiai visai netoli manęs. Kritau čia pat prie griuvėsių ir skaudžiai užsigavau kelią. Kai lėktuvas nulėkė, atsikėliau ir pradėjau dairytis į ką čia užsigavau. Ant šaligatvio gulėjo pusė plytos, į kurią ir užsigavau kelią. Supykęs pakėliau plytą ir jau norėjau mesti į griuvėsius. Bet... Jurgutėli, tu manol.. Po plyta gulėjo nemaža cigaretės nuorūka. Nors suplota, bet dar sveika ir nesudrėkusi. Dar galima rūkyti. Tarp delnų išlyginau nuoruką ir skaniai užsūrūkiau. Jau neapykau ant ruso lakūno. Tuomet man atrodė jis toks geras, kaip angeliukas ant altoriaus. Atrodė, kad jis ne apšaudyti norėjo, bet tik parodyti man, kur slepiasi nuorūka.

Vieną vakarą sėdėjau su pora draugų dar nesudaužytame restorane ir gėrėme juodąjį erzac — kavą. Tik pralėkė automobilis pro šalį dūduodamas oro pavojų. Visi iš restorano pradėjo bėgti žemyn į restorano rūšį slėptis. Visų paskui pasijudinau ir aš. Žiūriu, ant vieno stalo paliktas cigarečių pakelis. Beveik pilnas. Dar 15 cigarečių yra.

Atiduoti neatiduoti, pradedu svyruoti ir pats su savimi kovoti. Pagaliau nugalėjau žmogus, o ne velnias. Nutariu atiduoti. Bet radybos... Už radimą turli gauti. Dar Lietuvoje iš policininko esu girdėjęs, kad radėjas turi teisės gauti 15 procentų radybų. Bet ar tasai cigarečių savininkas duos man radybų, nebuvau tikras. Gal bus kiaulė. Padėkos ir įsikis į kišenę. Reikia laiku atsiltinti. Išsilimu dvi cigaretes radybų ir nuėjus į rūšį susirandu savininką ir atiduodu jam cigaretes. Pasirodo, neapsirikau iš anksto pasiėmęs radybas. Savininkas paėmė ir tuoj įsigrūdė į kišenę. Net ačiū nepamakė. Tik save teisino, kad besukbėdamas pamiršęs.

Kartą sėdžiu netoli savo darbovietės restoranėlyje ir valgau sriubą, štamui vadnamą. Ji buvo skysta ir daugiausia iš grūčkų išvirta. Bulvė retkarčiais pasirodydavo. To štamui galėdavo gauti vieną lėkštę be maisto kortelių. Prie kito stalo sėdėjo keletas jaunų vyrų, gėrė erzac — kavą ir rūkė cigaretes. Rūkė netaupiai. Matyt, kad ne vien tik iš kortelių gyvena. Kalbėjo lietuviškai. Bet tasai staliukas mane traukė ne dėl lietuviškos kalbos, bet dėl cigarečių pokelio. Neiškenčiau. Pralkalbinau juos lietuviškai. Žodis po žodžio — ir jie mane pasikviečia prie savo stalo. Aš didžiulis nemėgstu, tuoj prieinu prie staliuko, atsisėdu ir greit susipažįstame.

Vyrukai iš Šiaulių miesto. Jie anksčiau pagauti ir prievartai. Dirbo kažkur mieste prie odų.

Jau ilgokai šnekamės, cigarų bet jie nesiskubina man pasiūlyti norisi rūkyti. Vėl reikia griežti baliotis po visas savo kišenes atkreipia į tai dėmesio ir paklauso.

— Ko, broli, įieškai? — Cigarečių, — atsakau. — tikrųjų tų namų visai neturėjau niekur nepalikau. Jie tuoj paklauso, Paimu ir tuoj nuotaike nesis ir dar šnekesnis. Ilgokai pabuvo ir jie mane pakvietė rytoj už

Rytojaus dieną po darbo nuejau į šiauliečius. Pas juos užbaigė gamybai skiriamą. Įpylė ir ma

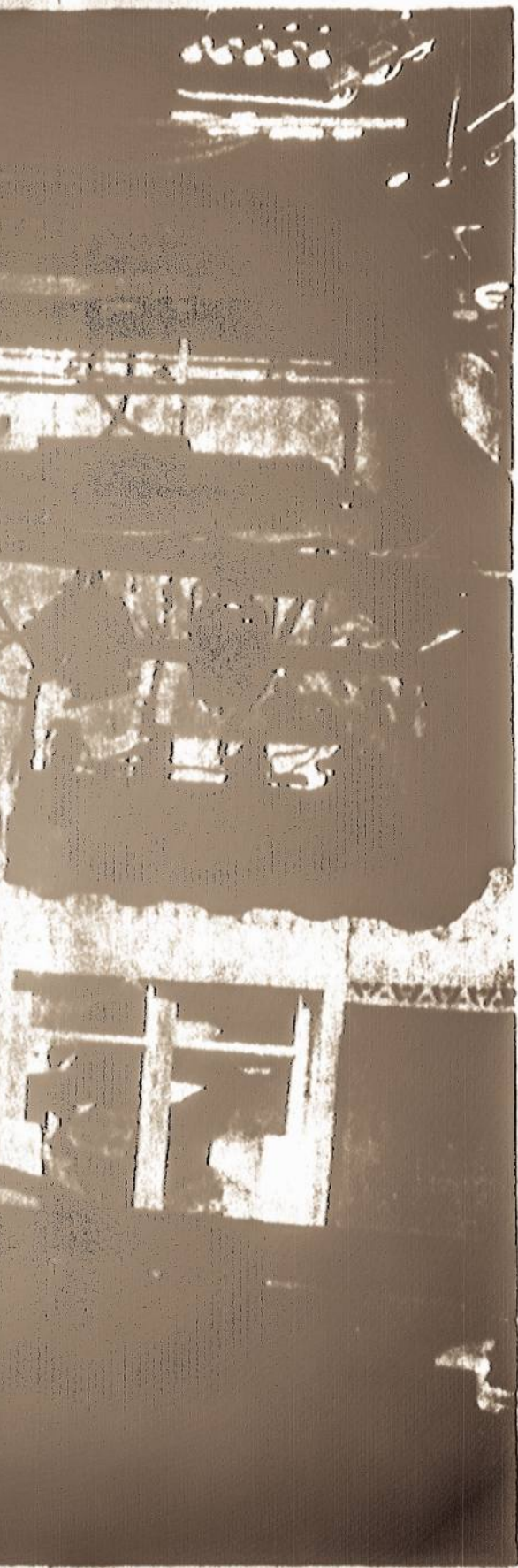

nuopurtė. Blaiviausias kvapas. Bet daugiau ir neberekėjo racyje ir pradėjo tikrinti mūsų policininkas kalbėjo gerai lietuviškai viskas.

Bet kur tau! Mus visus ar nuovadą. Ten iškratė ir naktį vietę. Ir patogu, ir nepatogu. Nei suolų atsisisėsti, ir nei lovų cementinių grindų ir atsitrėmimo mėnuo. Naktimis šalta. Pajūniam ar sunkesniam reikalui,

Sėdžiu ant šaltų grindų ir gaudau. Dėl to dūmelio ir į cypę do ir nuvarė į iš lentų sukali nebuvu. Tik mes pirmieji! Atbulviqnės sriubos bliūdėlį. Skaniai buvau valgęs iki soties daug laisvėje negaudavau. Jei bus nebloga arešte būti. Geriau narai atsigulti. Bet kaip su

Po pusryčių išvarė mus dirbti vėžimius krauti kažkokias didesnes smulkmenas. Dirbome gavome. Po 20 valandų arešto rė į kažkokią įstaigą tardymo sieną, kad nematytumėme kas mane pašaukė į vieną kambarą tuviškai kalbąs jaunas policininkas akcento. Tardė gana mandagiai

TELEVIZIJOS STUDIJA LIETUVOJE. Š. m. kovo 1 d., kaip praneša Švyturys, televizijos programos duodamos kasdien ir šiuo metu Lietuvos gyventojų butuose veikia apie 30,000 televizijos aparatų. Viršuje - baletų teatro solistai H. Banis ir R. Janavičiūtė televizijos programos metu. Dešinėje (viršutinėje nuotraukoje) televizijos aktorai J. Ušinskaitė ir E. Ignatavičius pastatyme "Beržai svyruokliai" vaidindami sceną prie upės. Dešinėje (apačioje) keramikė E. Tulevičiūtė, grafikė B. Demkutė ir keramikė L. Cieškaitė televizijos programoje su savo naujaisiais darbais. Švyturys praneša, kad netrukus Lietuvos žiūrovams bus transliuojamos programos iš Maskvos, Rygos, Talino ir Minsko, o nuo sekančių metų -- iš Lenkijos, Čekoslovakijos ir kt.

ie buvo ne pabėgėliai, bet jau atvežti į Vokietiją darbams.

ėčių pokelis guli ant staliuko, tyti cigarete. O taip pasiutiškai tvis gudravimo. Pradedu grai- s, lyg kažko jieškodamas. Jie laisia mane:

matyt, palikau namie. -- O iš au ir net mažiausios nuorūkos elia pokelį ir pasiūlo man ci- pakyla. Pasidariau linksmes- asnėkėjus, pakilome eiti namo žėiti pas juos. Nurodė adresą.

inu pas savo naujuosius pažis- radau dar pora svečių. Geria tlintą spiritą, ne gėrimui, bet an strikliuką. Paragavau ir visą

ir skonis. Daugiau nebelindo. gauti. Greit mus užklupo poli- dokumentus. Vienas jaunas po- iškai. Maniau, kad tuo ir baig-

estavo ir nusivarė į policijos iat mus uždarė į nuovados iš- epatogu, kad nėra nei kėdžių ir atsigtulti. Reikėjo atsisėsti ant is į sieną snausti. Ruduo, spa- atogu, kad užsigėdus lengves- nereikėjo niekur bėgti.

lvoju; Šia tau, boba, ir devinti- pateku. Ryta iš išvietės išlei- tą naują baraką. Ten dar nieko nešė pusryčių po didelį tirštos aniai pavalgiau iki soties. O jau s. Tokios geros sriubos ir tiek gu taip duos valgyti kasdien, tai au negu laisvėje. Barake yra ir tuo rūkymu bus -- pagalvojau. tli. Reikėjo iš griuvusių į sunk- leles sunkias dėžes ir šiaip me- iki po pietų. Pietų valgyti ne- mus iš darbo atsaukė ir nuva- niui. Sustatė koridoriuje veidu į koridoriumi eina. Pagaliau ir rj tardymui. Tardė tas pats lie- inkas. Kalbėjo be jokio vokiško ai. Pasitetravo, kada ir kaip su-

TURIZMAS AMERIKOJE

JAV-ių valdžia dabar išlei- do turistinių informacijos biu- letenį. Jo tikslas yra skatinti kitų kraštų žmones apsilankyti Amerikoje. Nėra nuostabu, kad valdžia paruošė ir išleido turistams skirtą informacinę brošiūrą apie Ameriką, tačiau tai gana žymus naujas išvysty- mas.

Valdžios užimtoji pozicija šiuo atžvilgiu yra ta, kad dar- bas pritraukti turistus į šį kraštą būtų atliktas privačiųjų industrijų, o ne valdžios. Valdžia tikėjo, kad literatūra apie keliavimą turėtų būti išleista laivu, oro kelių, geležinkelių, viešbučių, kurortų, keliavimo agentūrų ir kitų privačiųjų fir- mų, kurios norėtų matyti dau- gliau turistų Amerikoje.

Dabar JAV-ių Komercijos Departamentas siuntinėja ofi- cialų kelionių biuletenį. Pirmieji biuleteniai yra anglų, prancūzų, vokiečių ir ispanų kalbomis. Departamentas taip pat baigia paruošti plakatus ir kitus turistinius reikmenis užsienio kraštų naudojimui.

Šiam užsieniečių skatinimui lankytis JAV-ėse yra labai paprastas paaiškinimas. Amerikos turistai praleidžia daug daugiau pinigų užsienio kraštuose, negu užsieniečiai turistai praleidžia Amerikoje. Ir šis skirtumas yra labai didelis.

Pereitais metais amerikie- čiai praleido 2,700,000,000

dolerių per keliones užsie- niuose. Užsieniečiai praleido turpūtį mažiau -- kaip 1,000,000,000 dolerių lankyda- miesi mūsų krašte. Šis skirtu- mas apunkina deficito išly- ginimo balansą, kurį mes mė- giname sumažinti. Percitų metų deficito išlyginimo ba- lansas (pinigų suma, kurią JAV-ės išmoka, palyginus su ta, kuri įplaukia į JAV-es) siekė 3,800,000,000 dolerių.

P. Hodges komercijos sek- retorius, tiki, kad galima padėti daug pastangų ir padaryti JAV-es įdomia turistine vieta. Valstybės planavimo ekspertų grupei jis pasakė, kad vienas iš svarbiausių dalykų yra su- kurti tokią atmosferą, kad už- sieniečiai turistai jaustųsi, kad jie yra mieli svečiai.

Dauguma amerikiečių ne- moka svetimų kalbų. Sekretori- us Hodges pastebėjo, kad tai yra viena problema, kuri turė- tų būti išspręsta. "Mes turime surasti būdus, kuriais bū- tų barjerai dėl kalbos pašalinti", pareiškė p. Hodges, "taip, kad italas biznierių, vokiečių mokytojas, prancūzas advoka- tas ar ispanas gydytojas galė- tų restorane užsisakyti valgį, gautų atitinkamą patarnavimą viešbučiuose ir suprastų, ką jis mato istorinėje vietovėje ar komercinėje atrakcijoje".

Sekretorius pasiūlė, kad restoranai turistiniuose cent- ruose išspausdintų standartini-

nius menu keliomis kalbomis, kad būtų išleisti viešbučių, restoranų ir kitų vietų, turin- čių svetimas kalbas moka- čius patarnautojus, sąrašai. Jis skatino, kad vietinės bend- ruomenės paruoštų sąrašus žmonių, kalbančių svetimomis kalbomis ir sutinkančių būti vadovais, ir kad turistiniai centrai išspausdintų vadovus svetimomis kalbomis.

P. Hodges savo pasiūlymus davė kaip pavyzdžius. Jis juos nelaikė vieninteliais žingsniais, kurių reikėtų imtis, kad patraukti turistus į JAV-es. Jis tikisi, kad šie siū- lymai paskatins kitus žmones surasti kitų būdų turistų pa- drąšinimui apsilankyti Ameri- koje.

Oficialioje plotmėje yra pa- darytas kitas svarbus žing- snis: drąstiškas "raudono kas- pino" susiaurinimas kelionės ir per sieną perėjimo forma- lumuose. Gal būt jokios kitos priemonės nepadarys tiek, kiek sumažinimas kliūčių gauti vizą aplankyti Ameriką.

A. C.

LITERATŪROS VAKARAS

Tarptautinės Rašytojų Są- jungos P. E. N. klubo rašytojų tremtinių centras organizuoja penktadienį birželio 9 d. 8 val. vakare Kosciuszko Foundation auditorijoje (15 East 65th St., New York City) didesnį litera- tūros vakarą, kuriame daly- vaus 12 Rytų -- Europos rašy- tojų. Programą išpildys sek- kantieji rašytojai: Algirdas Landsbergis ir Antanas Skė- ma (Lietuva), Aleksis Rannit (Estija), Tibor Florian (Veng- rija), Roman Goul (Rusija), Egon Hostovsky (Čekoslova- kija), Aleksander Janta ir Jo- zef Wifflin (Lenkija), Patry- ztiya Kylyna, Yevhen Mala- nijuk ir Yurij Tarnavsky; (Ukraina), Dragomir Nenoff (Bulgarija). Įėjimas nemoko- mas.

Birželio 3 d. 5 val. Am. Liet. Taut.S-gos namuose bus da- li. Jonyno paskaita: "Šių dienų kūrėjo santykis su realybe". Ruošia Akad. Skautų Sąjūdžio A. C. Bostono skyrius.

Leonardas Šimutis savo visuomeninės, politinės ir kultūrinės veiklos 50 metų sukakties minėjime su draugais. Iš kairės į dešinę: inž. A. Rudis, J. Kajeckas, dr. Daužvardis, dr. P. Grigaitis, ir kt. Minėjimas įvyko gegužės 28 d. Jaunimo Centre, Chicagoje.

V. Noreikos nuotraukos

Leonardo Šimucio visuomeninės veiklos 50 metų sukakties minėjime, įvykusiame praeitą sekmadienį Chicagoje, Marija Rudienė Angelei Šimutienei prisega gėlę.

SILVER BELL BAKING CO.

A. RADŽIŪNAS, Savininkas

Mūsų specialybė lietuviška duona. Pyragai vedybiniams ir kitokiems pokyliams.

36-40 Stagg St., Brooklyn 6, N. Y.

Telefonas: STagg 2-5938

Cypress Bedding & Mattress Co.

3427 FULTON STREET BROOKLYN, N. Y. Applegate 7-8802

KETURI AUKŠTAI GRAŽIAUSIŲ BALDŲ! DIDELĖS NUOLAIDOS VIENYBĖS SKAITYTOJAMS!

KVIETIMAS "ŽEMAITIJOS PULKO" NARIAMS

Atrodo, būtina užfiksuoti asmenis, laiką bei įvykius, susijusius su kūrimu bei plėtimosi Vieškniuose gimusios Tėvynės Apsaugos Rinktinės, plačiau žmonėse žinomų "Žemaitijos pulkų" organizavimosi kraštui ginti nuo antrojo bolševikų antplūdžio.

Kadangi Tėvynės Apsaugos Rinktinės štabo dokumentai yra mano žinioje, tad kviečiu: 1) visus 1944 m. liepos 10 d. Mažeikiuose įvykusio Apsaugos būrių suvažiavimo dalyvius; 2) visus Tėvynės Apsaugos Rinktinę bei štabą Vieškniuose įku-

riant susirinkimo, įvykusio 1944 m. liepos 29 d. Viešknių valsčiaus Apsaugos būrio būstinėje, dalyvius, būtent: Joniško, Meškuičių, Pasvalio, Pašvitinio, Rokiškio, Svėdasų, Utenos, Zarasų bei kt., iš viso 14 vyrų; 3) pirmoje eilėje kviečiu visus 1. bei 2. pp. minėtus dalyvius, — pranešti man savo gyvenvietės adresą. Tollmesnis susižinojimas bei informavimas bus atliekamas asmeniškais laiškais.

JONAS D. ČESNA
3946 So. Artesian Ave.,
Chicago 32, Ill.

IŠĖJO "RŪDA IR RAUDA"

Tai poezija iš Lietuvos ir Sibiro, išleista leidyklos "Už žmogaus laisvę". Šiuo nedideliu leidiniu pradėdama Tėvynės Kūrinių Serija. Knygelės pradžioje yra leidėjų žodis ir trumpas komentaras; toliau išspausdinta ištisa eilė lietuviškų eilėraščių, sukurtų pavergtame krašte ar Sibiro ištremime. Knygų platintojai ją gali gauti užsakydami VLIKO adresu. Knygelės kaina 25 cent. Joje yra 40 psl.

Apie knygelės pasirodymą atskiru keliu informuojama angliškąji spauda bei agentūros, paduodant keletą vertimų į anglų kalbą.

TUNDRŲ PUŠAITĖ

Prisiglaudus prie tundros veido,
Ir tu čia tremtinė liūdna.
Sakyk, sakyk, kas tau neleido
Su saule pasilikti švlesia?...

Ar tu myli šią žemę šaltą,
- Melsvas padanges pamiršai?
Kodėl viršūne savo balta
Dairais po tundrą taip liūdnei?

--Prisimenu padangę balta,
Su ilgesiu tenai žvelgiu...
Bet aš myliu tą tundrą šaltą,
Aplaištytą žmonių krauju.

Sibiras

TAUTININKŲ SEIMAS

Atkelta iš 3 psl.

ragina pradėti Vilties posėdį toje pačioje salėje. Seimas nu-džiugo, kai buvo pasiūlyta Rastenio projektą atiduoti naująjai valdybai svarstyti.

Daug ką išgązdino inž. Adomaitis, kurį žinome iš Kauno. Gabus inžinierius, Finansų ministerijos tarnautojas, Akc. B-ves Maistas valdybos direktorius. Jis, maždaug taip pasakė:

— Mes tautininkai praradome Vienybę, praradome Margutį, jei sugriusime Dirvą tai bus katastrofa.

Kaip suprasti Vienybės ir Margučio praradimą — nepasakė. Kas nori Dirvą sugriauti taip pat nenurodė.

Siame seime Dirvos beveik niekas nepakė. Viskas prasidėjo nuo entuziastiškiausių Dirvos girimų ir smerkimų, kurie nori Dirvą griauti. Visi ilgai dairėsi kur gi tie griovikai. Taip daug apie juos kalbama, o jų čia visai nematyti ir negirdėti. Pagaliau atsistojo vienas "griovikas" — agronomas Andrašlūnas ir paklausė kieno organas yra Dirva. Vincas Rastenis (ne Gaidžiūnas) truputį virpančiu balsu tada davė "išsamius" paaiškinimus.

— Aš tokius paaiškinimus sutinku su šypsena — pasakė Andrašlūnas ir atsistėdo.

— Tai aš ir tokius klausimus sutinku su šypsena — atsakė Vincas Rastenis.

Toliau Dirvos niekas nebe-kritikavo. Kaip buvo Vilties posėdyje nežinau, nes ten nedalyvavau.

E. Šulaičio nuotrauka

Chicagos Jaunimo Centro studentų ansamblio šokėjai prie prez. A. Lincolnio paminklo. Jie dalyvavo Chicagos Žiedų festivalio programoje kartu su F. Stroljos diriguojamu Vyčių choru.

KOKIE ASMENYS PATIRIA NELAIMINGUS ATSTITIKIMUS

Sakoma, kad kai kurie asmenys patiria daugiau nelaimingų atsitikimų negu kiti. Bet kokie asmenys? Prieš kelis metus dr. F. Dunbar apibūdino juos, kaip greitai galvojančius, impulsyvius (karštagalvius), greitai apsitvedančius ir persiskiriančius, labai sveikus ir sąmoningai ar nesąmoningai priešiška nusištačius valdžiai. Jau prieš nelaimingus atsitikimus jie yra turėję susidūrimų su valdžia, dažnai su tėvais arba su vyru ar žmona.

Tačiau J. W. Whitfield, studijavęs britų kasyklų darbininkus, galvoja, kad problema yra paprastesnė. Jauni kasyklų darbininkai, turėję nelaimingus atsitikimus, būvę raumeningi, sunkaus sudėjimo vyrai, menko pastabumo — nesugebėję pakankamai greitai pastebėti pavojų. Senesni asme-

nys laiku pastebėjo pavojų, bet jų raumenų reakcija buvusi perlėta.

Atrodo, kad oras ir laikas irgi turi reikšmės šiam palinkimui nelaimingiems atsitikimams. Mažiausia nelaimingų atsitikimų būna vasario mėnesį, palengva jų skaičius kyla, kol pasiekia viršūnę tarp birželio ir rugpjūčio mėnesių, o vėliau, rudenį ir žiemą, vis mažėja. Saugiausias laikas 5 val. ryto, o pavojingiausias — 5 val. po pietų.

John Baltaduonis
FRANKFORD AVENUE
• Cafe •
1700 Frankford Avenue
Philadelphia, Pa.

VIENYBĖ, 1961 m. birželio 2 d.

Sportinės nuotrūpos

Edvardas Sulaitis

Tenka tik džiaugtis spaudos ir sporto entuziasto Algirdo Gustaičio iš Los Angeles pastangomis populiarizuojant Lietuvos Sporto Enciklopedijos leidimo reikalą. Jis tuo reikalu yra praradęs nemažą straipsnių spaudoje, klebenęs pas privačius asmenis (jų tarpe ir pas šių eilučių autorius), beldęs į S. Amerikos Liet. Fizinio Auklėjimo ir Sporto Sąjungos vadovybės duris. Kai kur jis buvo susilaukęs šio tokio pritarimo, kai kur pažadų, kurie vėliau nebuvo išpildyti ir pan.

Publikai abejojant, kas galėtų tokią enciklopediją išleisti, jis surado net ir leidėją (J. Kapočių). Neseniai jis spaudoje vėl išėjo su savo mintimis, kuriomis atsako savo kritikams ir vėl visus geros valios žmones kviečia į darbą.

Aš manau, jog A. Gustaičio pastangos vertos pagyrimo, nors irgi esu kiek skeptiškas dėl praktiško šio užsimojimo įgyvendinimo. Šioje šalyje gyvenant, jau teko suredaguoti 2 didesnius ir kelis mažesnius sporto leidinius, kas davė progą patirti, kaip yra sunku sumedžioti medžiagą ir pamatyti — kaip nerangūs yra mūsų žmonės. Dažniausia reikia prašyti ne vieną kartą, o 10, o tada susilaukti prižadėjimo, kuris vėliau kartais nebūna išpildomas. Taigi tą turint galvoje, kažkaip didesnio entuziazmo darbu ir nesirodo.

Bet nesakau, kad bandyti nebūtų galima. Ypatinai galėtų savo laimę išmėginti praktiškame darbe (ne pasiūlymuose) pats A. Gustaitis, kuris yra gabus žmogus ir patyręs organizacinėje srityje. Jeigu jis ar kiti tikisi, kad tokį Lietuvos Sporto Enciklopedijos projektą pradės iš karto judinti grupė žmonių, jie klysta. Čia reikia pradėti vienam, o kitų prisidėjimo galime tikėtis tik vėliau.

Beisbolas — tai sportas, kuris netraukia retą šio krašto jaunuolį, o taip pat ir pagyvenusį šioje žemėje ilgesnį laiką

žmogų su didesne metų našta paime į savo rankas.

Jau ir iš naujųjų ateivių jaunuolių tarpo šiuo metu — yra žaidėjų, kurie savo mokyklose yra įję į "žvaigždžių" eiles. Štai, gavau iškarpy iš Los Angeles miesto, kur Westchester vid. mokykloje yra pagarsėjęs Algis Lašas, apie kurį rašto miesto didieji laikraščiai. Jo pavardę galima rasti ir aprašymų antraštėse, pav. "Los Angeles Examiner" balandžio mėn. 29 d. laidoje, kur didelėmis raidėmis rašoma — "Lasas Stars With Two In-A-Row. Savo geru žaidimu Lašas atkreipė kitų dėmesį ir yra gavęs kelių universitetų pasiūlymus stipendijoms. Taigi sportas kartais turi realios naudos ne tik perėjus į profesionalų eiles, bet dar esant ir mokyklos suolo.

Europietiškas Futbolas, čia vadinamas "soccer" vardu, vis gauna didesnę pritarimą šio krašto publikoje. Gyvenant Chicagoje, dažnai tenka ryti selę, girdint pranešimus apie New Yorke vykstančius tarp tautinės lygos žaidimus, kurie buvo pradėti praėjusių metų vasarą, o šiemet dar labiau išplėsti.

Prie šios lygos įsteigimo ir "didžiojo futbolo" į Ameriką atkvietai rankas daugiausia prikišo vienas žmogus (ach, ta privati iniciatyva šiame krašte), kuris surizikavęs nemažą pinigų sumą dabar gali tikėtis pelno. Smagu, kad toks didelis laikraštis kaip "N. Y. Times" jau plačiai rašo apie mūsų šio sporto žurnalas "Sports Illustrated" jį dar vis ignoruoja. Tačiau nežinia kaip ilgai, gal po 5 ar 10 metų profesionalinis futbolas įsigalės kiekviename didesniame mieste ir tokiu būdu pateks ir į "snobiškosios" spaudos puslapius. O mums, buvusiems Europos gyventojams, tas išeis į naudą, nes galėsime šalia beisbolo, amerikoniškojo futbolo, akis plačiau pavadžioti ir po "savojo" futbolo žaidimus.

Z. Degučio nuotrauka

Rūta Sosytė, Chicagos Neries mergaičių tinklinio komandos nare, džiaugiasi dovana, kuria ji gavo siai komandai laimejus Gage parko tinklinio pirmenybes.

Paskutinę savaitę mūsų šio futbolo rungtynes perdavė du televizijos tinklai per savo stotis. Tai irgi viena iš kregdžių, vedančių į futbolo populiarinimą.

Prez. Kennedy savo žygiui į "New Frontiers" pasitalkino Oklahomos futbolo trenerį Bud Wilkinson, kuriam yra pavesta pasirūpinti amerikiečių gyventojų raumenų prieaugliu. Jis yra vadinamas "Youth Fitness Program" galva, atsakingas už tinkamo šioje srityje kelio pasirinkimą.

Bud Wilkinson sako, jog amerikiečių jaunimą yra būtina išvesti iš žiūrovų tribūnų į aikštę, visiems duodant progą praktiškai parungtyniauti. Ir gimnastikos pratybos, jo nuomone, turėtų įgauti varžybinių momentą, o nebūti vien tik proga parodyti savo stiprybę bei raumenis. Varžantis gimnastinių pratimų srityje, reikėtų atsizvelgti į besivaržančiųjų pažangumą (imant praktikos laikotarpį dėmesin) ir tokiu būdu nenuskrausti pradedančiųjų.

Iš tiesų, šiame krašte daugumoje plojama tik geriems atletams, bet prastiesiems visai nerodoma dėmesio. Todėl ir prastesniųjų įvedimas į aikštę (juk pradžioje daugumas yra "prasti") yra sveikintinas dalykas. Kas žino, gal ir iš tų "prastųjų" išaugs geri sportininkai, o be to nebūtinai aikštės turi būti atidarytos vien tik rekordų siekimams. Kiekvienam sveikam žmogui jos turi būti prieinamos.

Tai geras žingsnis kelyje į "New Frontiers", nors nežinia, kiek praktiškai šių naujų minčių bus siekiama.

PHILADELPHIA, PA.

Lietuvių Bendruomenės Radijo Programa

BENDRUOMENĖS BALSAS

Stotis WTEL - 860 kilocycl.

Šeštadieniais nuo 4:30 iki 5 p.p.

Kultūrinės, politinės apžvalgos vletos kronika, žinios, muzika ir skelbimai.

Valandėlės vedėjas ADOLFAS GAIGALAS

Bendruomenės Balsas

335 Titan Street

Philadelphia 47, Pa.

Tel. HO 7-4176

Pasmerkė kolonializma

Pavergtųjų Europos Tautų Seimo Generalinio Komiteto š.m. gegužės 24 dienos posėdyje Vaclovas Sidzikauskas padarė išsamų pranešimą apie savo dalyvavimą septintoje Azijos Tautų Antikomunistinės Lygos Konferencijoje Filipinų sostinėje Maniloje.

Konferencijoje buvo atstovauti visi žemynai. Ją sveikino Filipinų Prezidentas ir Viceprezidentas, Užsienio Reikalų ir Karo ministeriai, Filipinų parlamento pirmininkas, ir Manilos miesto burmistras. Konferencijos atidarymo posėdyje dalyvavo ir diplomatinio korpuso atstovai su Popiežiaus Nuncijum priešakyje. Konferencijos dalyvius priėmė Užsienio Reikalų Ministeris, Senato ir Atstovų Rūmų pirmininkai ir Manilos burmistras.

PET Seimo Pirmininkui buvo sudaryta proga pasakyti kalbą ir reikštis Rezoliucijų Komisijoje.

Visais balsais priimtoje rezoliucijoje Konferencija pareiškė Azijos tautų solidarumą su dėl savo valstybių nepriklausomybės ir laisvės kovojančiomis Centro ir Rytų Europos tautomis, pasmerkė sovietinį kolonializmą ir paragino laisvųjų valstybių tautas veikti savas vyriausybes kelti Jungtinėse Tautose visų komunistų pavergtųjų valstybių

ir tautų išlaisvinimo klausimą, pripažįstant toms tautoms teisę laisvai apsispręsti.

Didžiausias Manilos laikraštis The Manila Times savo gegužės 5 d. laidoje išspausdino tokio pavadinimo straipsnį: "Sovietinis Kolonializmas — Baltijos Tautos Sudaro Rūpesnio Chruščovui".

V. Sidzikauskas išbuvo kecionėje į Tolimus Rytus dvi savaites. Jis buvo taip pat pakviestas apsilankyti savaitei Formozoje, bet dėl laiko stokos tą vizitą atidėjo kitų metų pradžiai.

Kor.

PRIEŠVESTIVINIS POKYLIS

Rochester, N. Y. — Gegužės 7 d. Gedimino draugijos salėje V. Zlotkienė su M. Jaskaitiene suruošė p-lei Onai Logory priešvestuvinį pokylį, kuriame dalyvavo apie pustrėčio šimto moterų bei merginų. Ona Logory, kuri yra susizadėjusi su Leon Wiater, gavo daug gražių dovanų. Jų vestuvės toje pačioje Gedimino d-jos salėje įvyksta šį šeštadienį, birželio 3.

Gegužės 27 d. Sv. Jurgio parapijos salėje įvyko koncertas. Chorui dirigavo Jonas Adomaitis.

V. Zl.

Tarnauja daugiau, kaip šimtą metų

PASKUTINIŲ NUTARIMU IŠMOKAMI DIVIDENDAI. **3 3/4%** I. METUS

Dividendai apskaičiuojami metų ketvirčiais dviems metams ar daugiau (3 1/2 % reguliaraus plus 1/4 % specialaus).

3 1/2% per metus **Reguliarus metų ketvirčio dividendas**

Nuo DEPOZITO-DIENOS Apskaičiuojama METŲ KETVIRČIAIS

Užteikite, rašykite ar telefonuokite bet kuriam mūsų skyriui

THE KINGS COUNTY SAVINGS BANK

A MUTUAL BANK

"...kur jūsų pinigai tarnauja tik JUMSI!"

BROOKLYN, NEW YORK

Eastern Parkway Office:

539 Eastern Parkway at Nostrand Ave. Nuo pirm. iki penktadienio 9 v. r. - 3 v. p. p. Pirm. vak. nuo 5 - 8 v. v. PResident 3-7000

Broadway Office:

135 Broadway at Bedford Avenue Nuo antradienio iki penkt. 9 v. r. - 3 v. p. p. Pirm. nuo 9 v. r. - 7 v. v. STagg 2-6676

Member Federal Deposit Insurance Corporation

KUR GERIAUSIA PAILSĖTI PER ATOSTOGAS?

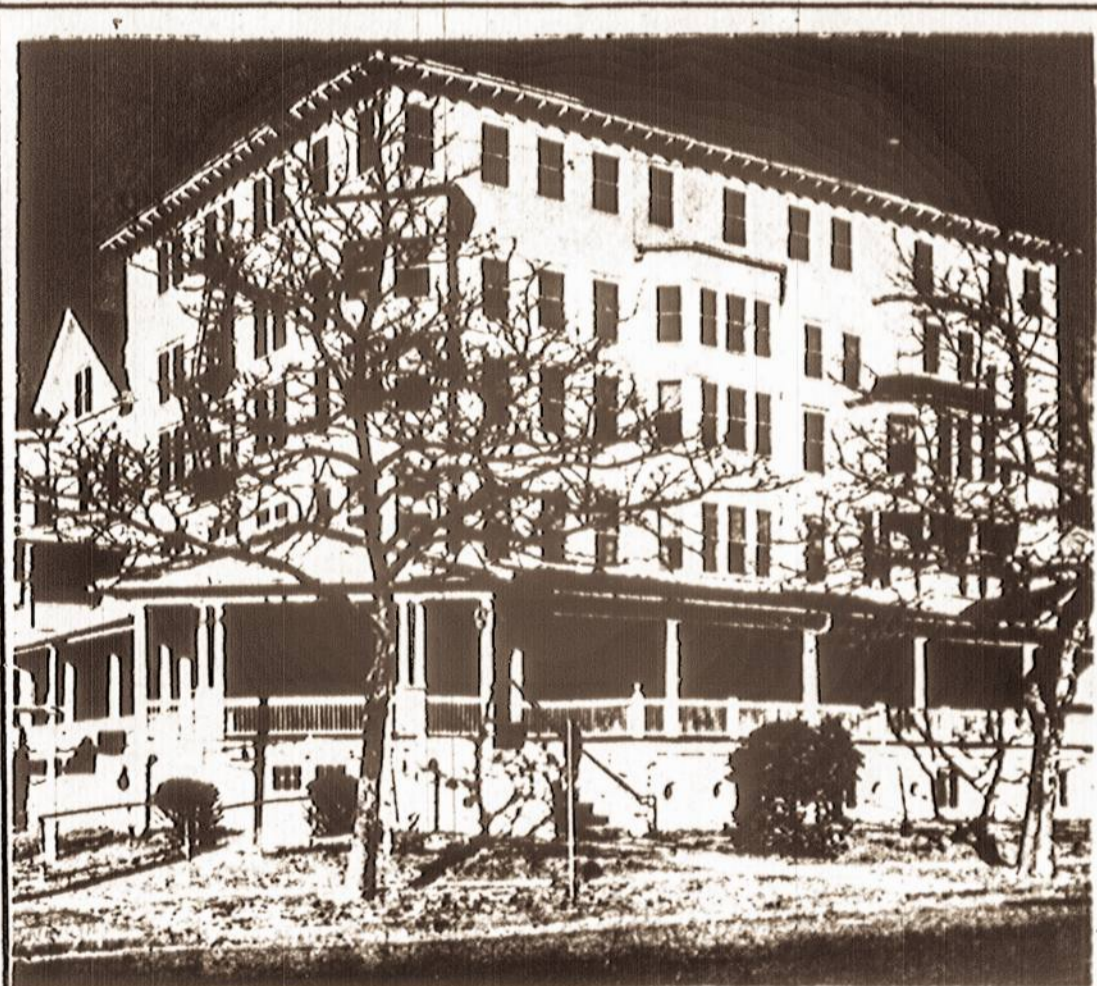
Garsiam Cape Cod, Mass. kurorte prie atviros Atlanto jūros plažo, Long Beach, pušų pavėsy, garsioje lietuviškoje vasarvietės viloje

AUDRONĖ

87 EAST BAY RD., OSTERVILLE, CAPE COD, MASS.

Ištaiginga vila, erdvūs kambariai. Gražus privatus 2 akry pušynas. Rami aplinkuma, daug vietos poilsiui ir žaidimams. Geras lietuviškas maistas ir malonus patarnavimas. NUO BIRŽELIO 10 D. IKI RUGSĖJO 15 D. Lietuviai savininkai visus kviečia atvykti.

Iš anksto kreiptis: DR. E. JANSONAS 89 Mt. Ida Rd., Boston 22, Mass. Tel. AV 8-5999. Nuo birželio mėn. kreiptis: AUDRONĖ - JANSONAS 87 East Bay Rd., Osterville, Cape Cod, Mass. Tel. GA 8-8425.

LAKE HOTEL, ASBURY PARK, N. J.

kur gegužės 27, 28, 29 ir 30 įvyks sezono atidarymas. Atidarymo dienomis šokiams gros pasikeisdami muz. A. A. Kacanauskas ir orkestras. Bare svečiams patarnaus Danielius Averka.

Ta pačia proga prašome užsisakyti kambarius sezono atidarymui ir vasaros atostogoms, nes Lake Hotel yra geriausiame Asbury Park rajone. Kainos zemos. Savininkai ir tarnautojai lietuviai. KUBAIČIAI IR ŽEMAIČIAI

Apie pinigų prieauglį

ARBA KAIP PINIGAS UŽDIRBA PINIGĄ

J. Audėnas

Pradėjęs su žmonėmis susitikti dėl investicijų į Bendro Investicijų Pasitikėjimo Fondus (Mutual Funds), pajutau, kad daug kam dalykas tebėra neaiškus ir net nežinomas.

Lietuviai, vieni sunkiau, kiti lengviau dirbdami, kad ir ne visi, pajėgia daugiau ar mažiau savo uždirbto pinigą atidėti. Tačiau didelė mūsų žmonių dalis nevisai apčiuopia, kur ir kaip atliekamų pinigų dalį padėti, kad pats padėtasis doleris daugiau uždirbtų.

Paprasčiausios ir populiariausios vietos, į kurias lietuviai savo santaupas deda yra: taupomoji sąskaita (savings account) banke, nuosavas namas ir dar ne vieno praktikuojama — kojinių namuose. Nė viena iš šių institucijų nėra tokia efektyvi, kad į jas įdėtas doleris uždirbtų didesnę sumą negu jis kur kitur įdėtas uždirba. Ne be ko, nors ir nedidelė, bet yra mūsų tautiečių dalis, kitokiomis ir kurkas efektingesnėmis investicijomis ir taupymo institucijoms besinaudojančių. Tenka tik tuo pasižliaugti.

Kitų tautybių žmonės, kurių komercinis lankstumas yra bent šiek tiek pranašesnis už lietuvių, daugeliu atvejų su savo santaupomis kitaip tvarkosi: jie laikosi kapitalistinio principo (kad pinigą uždirbtų pinigą) ir savo santaupas ar jų dalį deda ten, kur ir palūkanų daugiau duoda ir pats kapitalas auga. Tarptautinių organizacijų yra ir Bendras Investicijų Pasitikėjimo Fondas (Mutual Fund).

Šita institucija surenka, kad ir visai nedidelėmis sumomis, pinigus ir juos investuoja į daugelį ekonominių stiprių ir patikiamų, gerus pelnus duodančių kompanijų tinklą.

Paskutiniųjų dviejų dešimtmečių praktika parodė, kad per Mutual Funds įdėti pinigai, vidutiniškai imant ilgesnį terminą, davė piniginio prieaučio 4 — 6 kartus daugiau, negu tokios pat pinigų sumos padėtos į taupomasias sąskaitas. Ir šlandien į šiuos fondus Amerikoje jau yra investuota apie 20 milijonų dolerių.

Žmonės susipažinę su reikalu, kad ir nedidelėmis sumomis, po kiek kas išgali, pradėdant net nuo 10 dol. sistematiškai kas mėnuo įsipareigoja taupyti ir dėti į fondą. Tuo pačiu ne tik taupo, bet ir savo kapitalą ugdo. Pvz. viename fonde pradėjus kas mėnuo dėti po 25 dolerius per 10 metų (1951 — 1960) buvo sudėta 3,000 dolerių. Kylant fondo šėrų verti ir su visomis prisidėjusios palūkanomis, 1960 metų gale toji suma užaugo iki 7,578 dolerių sumos. Banko taupomojoje sąskaitoje tie 3,000 dolerių per 10 metų būtų išaugę į maždaug 3,500 — 3,600 dolerių sumos. Padėta vienkartinė 1,000 dolerių suma fonde per tuos pat 10 metų užaugo iki 4,934 dolerių sumos, 10,000 dolerių — iki 49,343 dol. sumos. Taupomojoje sąskaitoje padėti pinigai per 10 metų atneša maždaug 50% prieauglio.

Mūsų kultūriniai mainai

Artimiausi esame kaimynai, galima sakyti, — sudarome vieną bendruomeninę šeimą ir nesame vieni kitiems abejingi. Tai ir suprantama. Tai yra ir gražu, ir naudinga. Bendromis jėgomis ir bendromis pastangomis nudirbame didesnius ir reikšmingesnius darbus. Jungtinėse Amerikos Valstybėse vykdomos mūsų bendros Dainų šventės, Šokių šventės ir Kultūros kongresai. Kanadoje gi kasmet vykdomos Lietuvių dienos, kurios apibūsiško bendradarbiavimo pagrindus gausiai lanko Jungtinių Amerikos Valstybių lietuviai. Ir viena, ir kita yra reikšminga mūsų išsilavinusių kultūrinių jėgų demonstracija, įrodanti mūsų tautinį sąmoningumą, gyvybingumą ir veiklumą. Tai yra tikrai gražu.

Liepos 1 — 2 dienomis turėsime JAV ir Kanados lietuvių

Antrąją Dainų šventę. Mes, Kanadoje gyvenę lietuviai, į šią Dainų šventę vyksime masiškai. Pasaulio lietuvių sostinė už Lietuvos ribų — Čikaga — šiemet susilauks daugeli Kanados lietuvių.

Rugsėjo 2 — 3 dienomis Montrealyje įvyks aštuntoji Kanados Lietuvių Diena, — tat aplie tai pranešame iš anksto ir maloniai kviečiame ir prašome visus JAV lietuvius atvykti į Montrealį į 8-ją Lietuvių Dieną.

Šios mūsų Dienos šūkis — Jaunimas didysis veiksnys. O senimą numatome pagerbti, nes šiemet suėjo 60 metų kai Kanadoje pradėjo kurtis lietuviai.

Ruošiamo didelę ir įdomią programą, kurios sopimtį sudarys tautiniai šokiai, koncertas, sportas, didžiulis pobūvis, kuriam pašamdytos net

trys salės vienoje vietoje. Numatoma per miestą eiseną. Tautiniame šokiaus ruošiamas tautinių — liaudinių instrumentų orkestras; skudučių, lumzdelių, ragų, trimyčių ir kt. Programai, kad ji būtų įdomi, įspūdinga ir reikšminga, atsidėjus dirbama ir kruopščiai ruošiamasi.

Lietuvių Dienos ruošos komitetas yra pakviesti visų kartų ateiviai, Seniausiai Kanadon atvykę lietuviai registruojami visoje Kanadoje. Tuo būdu tikimės sužinoti ir surasti pačius vyriausius ir garbingiausius Kanados lietuvius. Jau keli yra užregistruoti.

Tikimasi, kad Kvebego provincijos vyriausybė Lietuvių Dienas paskelbs Kanados lietuvių dienomis; taipgi ir Montrealyje Kardinalas per visas parapijas paskelbs tą pat, kaip jis jau yra padaręs 1953 metais, kai Montrealyje buvo minima ketvirtoji Kanados Lietuvių Diena.

Zodžiu, rugsėjo 2 — 3 dienos bus svarbios ir įdomios, todėl aštuntajai Lietuvių Dienai ruošti komitetas kreipiasi į Jungtinių Amerikos Valstybių tautiečius, primindamas mėlą bendradarbiavimą, gražią kaimynystę ir atkreipdamas dėmesį į 8-ją Lietuvių Dieną, į kurią kviečia atsilankyti.

J. K.

LIETUVIŲ AMERIKOS PILIEČIŲ KLUBAS

280 Union Avenue Brooklyn 11, N. Y.

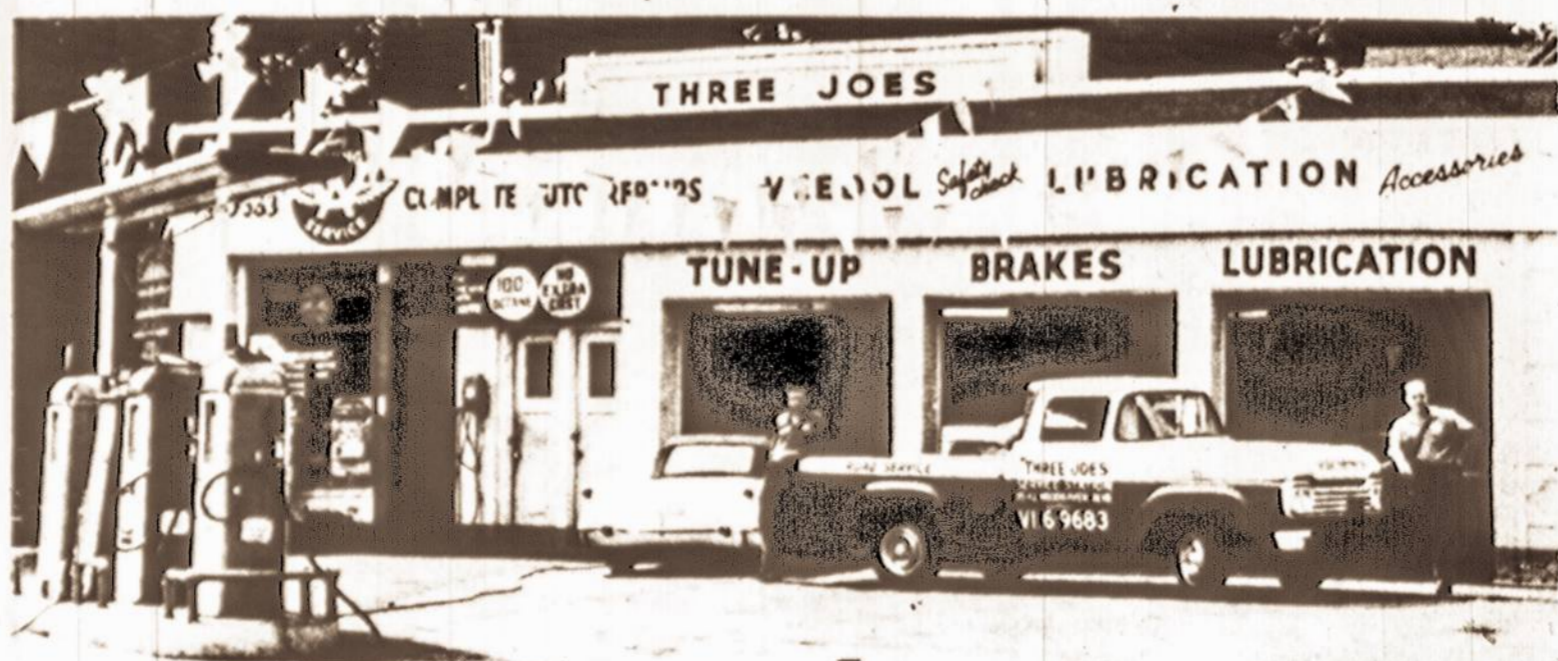
BARAS IR RESTORANAS. Salės koncertams, šokiams ir kitokioms pramogoms.

Susirinkimai — nemokamai. Spaudos kioskas

KOSTAS VAITAITIS, Reikalų Vedėjas

Telefonas: Evergreen 4-9672

THREE JOES SERVICE STATION, Inc.

85-42 Woodhaven Boulevard Woodhaven, N. Y.

Telefonas: Virginia 6-9683

NORI PIRKTI AR PARDUOTI NAMUS—TAIP PAT APDRAUDŲ REIKALAIS KREIPKIS Į

AMERICAN HOME REALTY

84-14 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. — (Forest Parkway stotis)

Tel. Hickory 1-5220

William J. Drake

Licensed Real Estate Broker

Lietuviams specialus patarnavimas

Income Tax užpildymas

APDRAUDOS SPECIALISTAS

Šioje firmoje apdrausk savo namus, baldus nuo gaisro. Apdrausk nelaimingus atsitikimus prie savo nuosavybės. Nė per vieną kitą greičiau nuosavybę neparduosi. Niekas kitas Tau nesuras tinkamesnių namų.

RAINBOW CORNER

BAR & LOUNGE

ALFRED A. CILCIUS

Savininkas

Salė susirinkimams, vestuvėms, krikštynoms ir kitokiems pobūviams.

Taip pat duodami polaidotuviniai pietūs.

106-01 Jamaica Ave. Richmond Hill, N.Y.

Tel. Virginia 6-9506

WHITE HORSE

Tavern

BARAS IR RESTORANAS

Duodami polaidotuviniai pietūs.

PRANAS BRUČAS

Savininkas

86-16 Jamaica Ave. Woodhaven, N. Y.

Tel. Virginia 6-9519

Winter Garden Tavern Inc.

1883 Madison Street Brooklyn 27, N. Y.

(Ridgewood)

Telefonas: Evergreen 2-6440

Salė vestuvėms ir kitokioms pramogoms. Geriausias lietuviškas maistas prieinamomis kainomis.

POLAIDOTUVINIAI PIETŪS

FESTIVAL RESTAURANT & BAR

Pietūs ir vakarienė Jaukus baras

Salė susirinkimams vestuvėms ir pobūviams

Gali tilpti 200 žmonių LIETUVIŠKIEMS suėjimams nemokamai

VACYS STEPONIS

Savininkas

40 East 26th St. New York City MU 3-2928

THE

Tel. TAYlor 7-9842

Arlington

385 Arlington Ave. Brooklyn 8, N. Y.

Restaurant

Ona ir Jonas Valaičiai

BALFO SIUNTINIAI Į LENKIJĄ

Patyrus, kad vartotų rūbų siuntoms iš JAV į Lenkiją mažiau uždedama maito, Balfo Centre pradėta rūpintis kuo daugiau pasiųsti tokių siuntinių iš JAV. Atrodo, kad ir siuntiniams iš Kanados į Lenkiją daromos lengvatės. Tačiau ne visada ir iš JAV į Lenkiją lengvai praleidžiami siuntiniai. Jie turi būti nedideli, ne vienos rūšies dalykai sudėti ir nedaug siuntų tam pačiam asmeniui vienu laiku. Privatinių siuntų siuntėjai į tai turėtų atkreipti dėmesį. Turintiems didesnį žemės sklypelį, tarnybą ar įtartiems spekuliacija, maitai vistiek uždedami gana augšti. Yra žinių, kad maitos nustato vietoje, bet dažnai apeliacijos dėl jų siunčiamos į Varšuvą.

Vaistai iki 1 sv. praleidžiami lengvai, ir Lenkijos lietuviai daug jų prašo.

Balfas daro kas galima Lenkijos lietuviams padėti. Lenkijoje užsiliko nemažas skaičius antr. pas. karo Lietuvos tremtinių. Į Lenkiją daug "repatriavo" iš Lietuvos. Be to, įieškodami saugesnio kampo, nuvyko ten ir kai kurie Sibiro tremtiniai. Siuntas Lenkijon supakuoti ir siųsti atima daug laiko ir lėšų, todėl privačiai siunčiantieji gerai padarytų, jei praneštų Balfui, kam siuntinius pasiuntė betarpiu.

Gegužės mėn. pirmoje pusėje, per dvi savaites, Balfo Centras turėjo 3,734 pajamų pinigais. Stambiausios aukos buvo gautos iš Nashua, N. H. Balfo skyriaus 60,00 dol., iš kun. B. Suginto (mokykloms) 1,120 dol., Worcester skyr. 432 dol., Ansonia sk. 100 dol., Baltimorės — 190,00 dol., Lawrence — 150 dol. Per tą pat laiką išleista 3,428 doleriai.

KUN. L. JANKUS
Balfo Reikalų Vedėjas

Vienybės skaitytojai, kuriu prenumerata baigėsi, maloniai prašomi nedelsti atsilyginti už laikraštį. Prenumeratos terminas yra pažymėtas greta vardo ir adreso. Prenumerata metams \$7.00. Iš anksto sumokant už dvejus metus — \$12.00; už tris metus — \$15.00.

Mečislovas Ilgūnas, New Yorko visuomenei pažįstamas kaip didelis dainos mėgėjas, šiomis dienomis buvo paskirtas Pan American Airlines lėktuvų inspektoriumi. Mečislovas, dirbdamas toj pačioj kompanijoj kaip mechanikas, tris metus vakarais lankė aeronautikos mokyklą, kurios baigimo diplomą neseniai gavo. Šalia diplomo M. Ilgūnas išlaikė miesto FAA egzaminus ir gavo A & P License (Aircraft & Power Plant). Mečislovas jau eilę metų priklauso New Yorko Operetės chorui, o anksčiau dainavo pirmuoju tenoru skautų vyčių oktore

FSS suvažiavimas

Metinis Filisterių Skautų Sąjungos suvažiavimas įvyksta birželio 3 — 4 dienomis Linkų vasarvietėje, Christiana Lodge, Edwardsburgh, Michigan. Suvažiavimo metu, šalia visos eilės organizacinių veiksmų, bus ir įvairi kultūrinė bei visuomeninė programa.

Dienotvarkė: šeštadienį 1 val. po pietų suvažiavimo atidarymas, po kurio seks organizacinis posėdis. Vėliau bus diskusinio pobūdžio pasikalbėjimas su neseniai atvyktais iš Lietuvos studentais ir gimnazistais. Pavakarėje įvyks R. Silbajorio paskaita — "Rytų ir Vakarų pasaulių susitikimas dabartinėje lietuvių

kūryboje". Literatūros vakaras, laužas ir pasilinksminimas. Sekmadienį Jono Dainausko paskaita — "Lietuvos statuto valstybė XVI amžiuje" bei suvažiavimo uždarymas.

KUR ATOSTOGAUTI?

LUSIAI IR VEITAI nuoširdžiai kviečia atvykti į gražųjį CAPE COD ir atostogas praleisti jų puošnioje MEŠKOS VILOJE ar MEŠKIUKO vasarnamyje. Šeiminingai užtikrina: Gražią ir ramią aplinką. Erdvius, patogius ir jaukius kambarius. Gerą ir sveiką maistą. Pavakarėlius su programėlemis vaikams ir t. S. M. LUŠYS, 105 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y. EV 7-5576.

Catskill kalnuose

S. IR E. KRAUNAČIŲ VASARVIETĖ

Druskonie Hall

Jau atdara ir priima svečius savaitgaliams, grupių iškylas, užsakymus vasaros sezonui ir pensininkus reikalingus ilgesnio poilsio bei priežiūros. Apie atvykimą prašoma įspėti laišku arba telefonu: ANDES, N. Y. Tel. 2781

LIETUVIAI ADVOKATAI

S. Bredis, Jr.

37 Sheridan Avenue
BROOKLYN 8, N. Y.
Telefonas: APplegate 7-7083

C. A. Voket

(Vokietaitis)
41-40 74th Street
JACKSON HEIGHTS, N. Y.
Telefonas: NEWton 9-6620

BANGA TELEVISION

VYTAUTAS ZELENIS, Savininkas

3423 FULTON STREET BROOKLYN 8, N. Y.

Telefonas: APplegate 7-0349

FARDUODAMA: televizija, radijas, Hi-Fi stereo, fonografai, dulkių siurbliai, oro vėsintuvai. Didelės nuolaidos Admiral, Motorola ir Blaupunkt vokiškiems Hi-Fi. TAISOMA: televizija, stereo Hi-Fi bei radijas. Darbo valandos kasdien iki 7 v. vak., penktadieniais iki 9 v. v.

GERIAUSIAS

INSURANCE ir REAL ESTATE

PATARNAVIMAS PAS

JOHN ORMAN AGENCY

110-04 Jamaica Ave.,

Richmond Hill, N. Y.

Telefonas: VIRGINIA 6-1800

Park Florist

Gėlės pristatomos į bet kurias pasaulio vietas.

MATTHEW MAZEIKA
Savininkas

80-15 JAMAICA AVE. WOODHAVEN 21, N. Y.
Telefonas: VIRGINIA 9-3112

ROBERT F. NARK

Apdraudos AUTO Specialistas

Any car - Any age driver

ALL FORMS OF INSURANCE

26 COURT ST. BROOKLYN, N. Y.
Tel. MAin 4-6400 VA 5-0783

DISCOUNTS TO QUALIFIED APPLICANTS
Mutual Insurance Insure your tomorrow today!

Albert F. Peters (Petrauskas)

Park Hill Realty

Apdrauda, nekilnojamas turtas, federaliniai, valstybės ir miesto taksai. Notary Public.

84-17 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y.

TELEFONAS: VIRGINIA 3-1477

LISAUSKŲ MAISTO KRAUTUVĖ

Lietuviški sūriai, juoda duona, aukštos rūšies rūkyti kumpiai, dešros ir skilandžiai pigiomis kainomis
Prekes siunčiame ir per paštą

Martha & Peter Lisauskas

64-09 56th Road Maspeth 78, N. Y.

Telephone: TWining 4-8087

BARAS IR RESTORANAS

Julius Daugmaudis, Sav.

Stiklinis baras, viena gražiausių užėigų

273 GRAND STREET
Brooklyn 11, N. Y.
Tel. EYergreen 4-9533

REPUBLIC LIQUOR STORE, Inc.

G. Jokubaitis, Manager

322 UNION AVENUE
BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. EYergreen 7-2089

RAY'S LIQUOR STORE

JUOZAS IR IZABELE MISUNAI

(vairiausias rūšies amerikoniški ir importuoti gėrimai. Didžiausias degtinės ir vyno pasirinkimas.

103-55 LEFFERTS BLVD. RICHMOND HILL, N. Y.
Telefonas: VIRGINIA 3-3544

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS KAVALIAUSKAS

LICENSED PENNA AND NEW JERSEY

1601 S. SECOND STREET PHILADELPHIA, PA.

Telefonas: DEwey 4-5136

CHARLES J. ROMAN

(RAMANAUSKAS)

1113 MT. VERNON STREET PHILADELPHIA, PA.

Telefonas: POplar 5-4110

JUOZAS GARŠVA

231 BEDFORD AVENUE
KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS

BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. EYergreen 8-9770

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)

423 METROPOLITAN AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.

KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS Tel. EYergreen 7-4335

M. P. BALLAS FUNERAL HOME

ALB. BALTRUNAS-BALTON

660 GRAND STREET

BROOKLYN, N. Y.

NOTARY PUBLIC

Tel. STagg 2-5043

ROGERS FUNERAL HOME

P. RADZEVIČIUS, Direktorius

410 METROPOLITAN AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.

Tel. STagg 2-4409

VISI ŠIE LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI IŠNUOMOJA
AUTOMOBILIUS ĮVAIRIEMS REIKALAMS

VIENYBĖ

Irena ir Donatas Mašiotai buvo atvykę iš Cleveland, Ohio, aplankyti draugus, gimines ir motinos Staškevičienės, gyv. Yonkers, N. Y.

Solistė Aldona Stempužienė, dalyvavusi Vienybės deimantinio koncerto programoje New Yorke, geg. 27 d. minėjo savo gimtadienį ir vedybų sukaktį. Jos vyras, Juozas Stempužis, vadovauja Clevelando lietuvių radijo programoms.

S. Liepas, baritonas, gegužės 6 d. Bostono Jordan salėje dainavo Schuberto mišių pastatyme su choru ir orkestru. Geg. 16 d. S. Liepas, kaip solistas, dalyvavo pavasario muzikos festivalyje Belmont, Mass.

Sruikininko I. Vasyliūno mokinių koncertas įvyko birželio 2 d. Tautinės Sąjungos namuose, S. Boston, Mass.

Aldona Kepalaitė, pianistė, skambino piano solo Broadway Symphony Orchestra ruošiamame koncerte, kuris įvyksta ši šeštadienį, birželio 3, 8:30 v. v. Pilgrim Hall, Broadway ir 56th St., New Yorke.

Inž. Jg. Gasiliūnas praneša, kad New Yorke lietuvių, latvių inžinierių ir architektų organizacijos, kaip ir kiekvienais metais, ruošia išvyką, kuri įvyks birželio 10 d., Ringwood Country Club, N. J. Ši išvyka yra dešimta iš eilės.

Alg. Jasaitis, J. Bilėnas, St. Birutis, Jr., Ant. Mačionis ir I. Gasiliūnas šiemet sudaro Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungos New Yorke skyriaus valdybą.

Albertas Baltrušas, laidotuvių direktorius, pertvarko bei modernizuoja savo vadovaujamą Ballas Funeral Home - 660 Grand St., Brooklyne.

Vyt. Alseika, žinomas laikraštlininkas, gegužės 24 d. laivu America išplaukė į Europą dirbti VLIKo Eltos informacijų tarnyboje.

Dr. Balys Marcilionis, buv. Lietuvos Prekybos Instituto docentas ir dėstytojas Amerikos universitete, mirė gegužės 15 d. Queens, N. Y. ligoninėje.

Dr. Bladas Vencius ši penktadienį buvo išvykęs į Baltimore, Md., į dr. A. Želvio laidotuves.

PADĖKA

New Yorke Lietuvių Skautams Remti Komitetas nuoširdžiai dėkoja visiems parėmusiems ruošą Margučių vakarą skautų naudai.

Ypatingą padėką reiškiamo: Apreiškimo parapijos klebonui kun. Norbertui Pakalniui leidus nemokamai pasinaudoti vakarui parapijos sale;

Jokubui Stukui, Lietuvių Radijo valandos direktoriui už kvietimą visuomenės per radiją atsilankyti į Margučių vakarą;

Darbininko ir Vienybės laikraščių redaktoriams už dovanas loterijai;

Neringos Tunto tuntininkai R. Bružinskienė už programos paruošimą;

Aktoriui V. Kidolui už dalyvavimą vakaro programoje.

Dėkojame už pinigines aukas ir gražias dovanas daiktais šiems asmenims: Lietuvos Generaliniam konsului Jonui Budriui, kun. J. Pakalniškiui, B. Paprockienei, J. Ginkui, J. Kupinskiui, V. Kulpavičiui, B. Rimienei, D. Penikiui, P. Paprockui, dr. H. Montvilienei, J. Maurukienei, Botyrienei, Petniūnienei, V. Sodaičiui, K. Vaitaičiui, dr. K. Šimaitienei, Andriuškienei, J. Jokubaičiui, V. Belieckui, Ch. Šimanskiui ir kt.

Už pagalbą darbu vakaro metu dėkojame: R. Budrienei, A. Matekunienei, E. Noaknei, B. Rimienei, V. Šileikienei, B. Vaičiūnienei, M. Žukauskienei, Remežai, K. Bačiauskiui ir kt.

Taip pat mūsų nuoširdi padėka priklauso skautams ir skautėms, įvykdžiusiems vakaro programą ir visoms viešnioms bei svečiams atsilankiusiems į parengimą.

NEW YORKO LIETUVIŲ
SKAUTAMS REMTI
KOMITETAS

Pranė Lapienė, nuolatinė prof. Kairio lankytoja, atsiuntė šias nuotraukas, kurias ji pati nutraukė, kad Vienybės skaitytojai galėtų pamatyti kaip dabar sanatorijoje gyvena ir dirba mūsų išžymusis signataras. Kairėje - profesorius Kairis matomas jo darbo metu, kai jis toliau tęsia savo atsiminimus. Dešinėje, slaugės prižiūromas, prof. Kairis važiuoja į sodą.

Trečiasis Amerikos ir Kanados gydytojų suvažiavimas

TREČIAS AMERIKOS (J. V. ir Kanados) Lietuvių gydytojų ir dantų gydytojų suvažiavimas įvyks š. m. birželio 24 ir 25 d. New York, Park Sheraton Hotel, kampas 7th Ave. ir 55th St.

Suvažiavimo programa prasideda šeštad. birželio 24 d. Park Sheraton viešbučio Forum Room patalpose. Nuo 10 val. r. iki 12 v. vyks dalyvių registracija, 12 val. suvažiavimo atidarymas. Trumpas kalbas pasakys dr. A. Starkus, New Yorko Liet. Gydyt. Draugijos pirmininkas ir dr. A. Montvidas, Amerikos Liet. Gyd. Sąjungos pirmininkas.

Toliau seks šie pranešimai: Šių dienų politinė apžvalga, V. Sidzikauskas, Europos Pavergtųjų Tautų Asamblejos pirmininkas.

Gydytojas visuomeninkas - dr. B. Matulionis.

Dr. Aleksandras Kuršius, pirmas lietuvis gydytojas atvykęs New Yorkan 1659 - 1661) 300 metų sukakties minėjimo trumpa akademija, konsulas A. Simutis.

Jspūdžiai iš 1960 m. kelionės į Lietuvą su filmos demonstravimu - B. Paprockienė.

Po pietų pertraukos seks Amerikos Lietuvių Gydytojų Sąjungos atstovų posėdis. Park Sheraton Hotel, Forum Room.

Nuo 7 iki 8 v. v. Kokteiliai, Forum Room; 8:00 v. v. - banketas su menine programa ir šokiais, Sheraton Hotel, Forum Room ir Ball Room.

Antra suvažiavimo diena, sekmad. birž. 25, bus Park Sheraton Hotel, Colonial Room nuo 1:00 val. p.p. Bus pranešimai:

Gydytojų vaidmuo ir atlikti darbai siekiant Lietuvos tautinio atgimimo ir nepriklausomybės - dr. V. Tercijonas, N. Y. L. Gyd. Dr-ja.

Lietuvių Fondo reikalai ir diskusijos - dr. A. Razma, Illinois L. Gyd. Dr-ja.

Poliomyelito skiepai - dr. V. Pavilonis, Montreal, Canada.

Karcinoido Sindromas - dr. Kasielius, Ohio Liet. Gyd. Draugija

Neštumo sėdyninė padėtis ir komplikacijos - dr. G. Balukas, Illinois Liet. Gyd. Dr-ja

Dažniausia pasitaiką vaikų akių negalavimai. (su filmos demonstravimu) - dr. M. Arštikaitytė, Toronto L. G. Dr-ja

Hemoglobino tipai. - dr. E. Kaminskas, Illinois L. Gyd. Dr-ja

Sisteminės miltotinės infekcijos - dr. J. Valaitis, Illinois Liet. Gyd. Dr-ja.

Diskusijos, rezoliucijų priėmimas, sumanymai ir suvažiavimo uždarymas.

Suvažiavimo Rengimo Komitetas kviečia dalyvaut suvažiavime ir bankete ne tik gydytojus, dantų gydytojus ir jų šeimas, bet ir plačią lietuvių visuomenę, ypač tuos, kurie stielojasi lietuviškais reikalais, Bilietus į banketą jau galima dabar užsakyti ir ne vėliau kaip iki birželio 22 d. pas sekančias komiteto nares: dr. Marija Žukauskiene, 28 Catherine St., Brooklyn II, N. Y. Tel. EV 4-2623, Elena Legeckiene, 85 - 19 164th St., Jamaica 32, N. Y. Tel. JA 3-0398, dr. Jadvyga Vytuvienė, 85 - 29 86th St., Woodhaven 32, N. Y. Tel. VI 6-2980, dr. Irena Giedrikiene, 11 Kingsman Rd., South Orange, New Jersey

Suvažiavimo Rengimo Komitetai sudaro šie gydytojai ir dantų gydytojai: dr. V. Avižonis, dr. V. Kanauka, dr. V. Tercijonas, dr. S. Žadelkienė - Kerpytė, dr. S. Birutienė, dr. J. Vytuvienė, dr. M. Žukauskienė, dr. I. Giedrikiene ir dr. V. Pparockas, pirmininkas. Tai pat kartu suvažiavimo pasisektimu rūpinasi New Yorko Liet. Gydytojų Dr-jos Valdyba, kurios pirmininkas yra dr. A. Starkus

Antrą suvažiavimo dieną sekmad. birželio 25 prasidės 11 val. ryto su pamaldomis už žuvusius ir mirusius lietuvių gydytojus Apreiškimo parapijos bažnyčioj: Brooklyne, 259 N. 5th St. po to seks posėdis Park Sheraton Hotel.

Suvažiavimo Rengimo Komiteto vardu: dr. V. Tercijonas

Birželio 4 d., 4 val. po pietų Apreiškimo parapijos salėje įvyks Maironio Šeštadienės Mokyklos abiturientų išleidimo aktas. New York'o lietuvius maloniai kviečiame iškilnėse dalyvauti.

Ona Mičiulienė, Vienybės skaitytoja, išbuvusi Floridoje apie keturis mėnesius, grįžo į namus, Hempstead, L. I.

Reikalinga roteris lengvam namų ruošos darbu ir valgiui gaminti vienai gyvenančiai dirbūtinai turi kalbėti angliškai. Dėl sąlygų ir algos prašoma telefonuoti PR 2-2903.

Neseniai pastatytas "HOT SHOPPE" restoranas Philadelphiaje. Šio moderniško pastato planus padarė architektas Antanas Varnas, gyv. Flushing, N. Y.

C. Hubbard nuotrauka